DERINIMO PAŽYMA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS TARNYBOS ĮSTATYMO NR. VIII-1316 PAKEITIMO ĮSTATYMO IR SU JUO SUSIJUSIŲ ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
1.	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija	I. Teisingumo ministerija pakartotinai pažymi, kad Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo (toliau – Pakeitimo įstatymas), priimto 2023 m. gegužės 25 d., įsigaliojusio 2024 m. sausio 1 d., 3 straipsnio 1 dalyje buvo nustatyta, kad Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija atlieka šiame įstatyme nustatyto teisinio reguliavimo poveikio ex post vertinimą (toliau – ex post vertinimas). Pagal to paties straipsnio 2 dalį, atliekant ex post vertinimą, turi būti įvertinta, ar žmogiškųjų išteklių valdymas valstybės tarnyboje yra efektyvus. Ex post vertinimo laikotarpis – 3 metai nuo šio įstatymo įsigaliojimo dienos, ex post vertinimas turi būti atliktas iki 2027 m. sausio 1 d. Ir nors VTĮ projekto rengėjai aiškinamajame rašte nurodo, kad „Dabartinis valstybės tarnybos teisinis reguliavimas turi trūkumų ir sulaukia kritikos tiek iš žmogiškųjų išteklių valdymo specialistų, tiek iš pačių valstybės tarnautojų dėl nepakankamo teisinio reguliavimo stokos“, Teisingumo ministerijos nuomone, toks argumentas nėra pakankamas pagrįsti nei Pakeitimo įstatymo 3 straipsnio nuostatų nevykdymo, nei iš esmės VTĮ projektu keičiamo valstybės tarnybos teisinio reguliavimo.	**Neatsižvelgta.** Aiškinamojo rašto 1 punkte nurodyta, kad įstatymų projektai parengti įgyvendinant Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2026 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. XV-1157, 505–507 punktuose nustatytus siekius peržiūrėti įvykdytą valstybės tarnybos reformą ir grąžinti esminius karjeros sistemos bruožus. Projektai parengti atsižvelgiant į 2024–2025 m. valstybės tarnautojo sąvokos taikymo praktiką ir jos pasekmes, kurios nurodytos aiškinamojo rašto 4 punkto dalyje „Dėl VTĮ projekto 3 straipsnio“; laukti formalaus ex post vertinimo termino pabaigos netikslinga, nes nustatytos problemos jau dabar trikdo įstaigų veiklą.
2.		7. VTĮ 7 straipsnio 3 dalies siūlymai „taip pat komisijos, kaip ji apibrėžiama Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatyme pirmininko, pirmininko pavaduotojo ir nario pareigas“ ir „Valstybės tarnautojams einant šias pareigas garantuojamas	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 7 straipsnio 2 dalis paliekama – valstybės tarnautojams garantuojamas valstybės tarnautojo darbo užmokestis einant kolegialių organų ir komisijų nario pareigas, jeigu

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		valstybės tarnautojo darbo užmokestis, jeigu įstatymuose nėra nustatyta kitaip“ reikštų, kad bendroji taisyklė būtų ta, kad valstybės tarnautojui už tą patį laiką būtų mokama dvigubai: darbo užmokestis ir atlygis už darbą komisijoje.	įstatymuose nenustatyta kitaip. Darbas komisijose, kolegialiuose organuose ir pan. taip pat yra valstybės tarnautojo funkcijų atlikimas, todėl už jį turi būti apmokama. Aiškinamojo rašto 4 punkto dalyje „Dėl VTĮ projekto 7 straipsnio“ paaiškinta, kad šia nuostata siekiama teisingo apmokėjimo už darbą, pavyzdžiui, kai valstybės tarnautojas yra įstaigos deleguotas valstybės ar savivaldybės įmonės valdymo organo narys.
3.		10. Atsižvelgdami į tai, kad, kaip nurodyta aiškinamajame rašte, VTĮ 10 straipsnis papildomas 7 dalimi, siekiant įgyvendinti 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2019/1152 dėl skaidrių ir nuspėjamų darbo sąlygų Europos Sąjungoje nuostatas, kuriose nustatyta, kad darbuotojai prieš pradėdami dirbti, o taip pat pasikeitus sąlygoms, gautų visą jiems reikiamą informaciją apie darbo sąlygas raštu, bei į tai, kad šiuo metu galiojantis Valstybės tarnybos įstatymas jau yra įtrauktas į Direktyvos (ES) 2019/1152 perkėlimo ir įgyvendinimo planą Lietuvos narystės Europos Sąjungos informacinėje sistemoje (LINESIS), vadovaudamiesi Europos Sąjungos reikalų koordinavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. sausio 9 d. nutarimu Nr. 21 „Dėl Europos Sąjungos reikalų koordinavimo“, 78, 84, 90 punktais prašome VTĮ projektą įtraukti į Direktyvos (ES) 2019/1152 įgyvendinimo planą LINESIS, parengti Direktyvos (ES) 2019/1152 ir VTĮ projekto atitikties lentelę ir ją įkelti į LINESIS.	**Neatsižvelgta.** Direktyva (ES) 2019/1152 dėl skaidrių ir nuspėjamų darbo sąlygų Europos Sąjungoje jau perkelta į nacionalinę teisę priimtais Darbo kodekso ir su juo susijusių įstatymų (įskaitant Valstybės tarnybos įstatymą) pakeitimais. Teikiamu VTĮ projektu direktyvos nuostatos papildomai neperkeliamos, todėl projektas į direktyvos įgyvendinimo planą LINESIS neįtraukiamas ir atitikties lentelė nerengiama.
4.		12. VTĮ 15 straipsnio 1 dalyje nurodoma, kad „karjeros valstybės tarnautojas, atitinkantis kitoms karjeros valstybės tarnautojo pareigoms nustatytus specialiuosius reikalavimus, įskaitant ir šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nustatytu atveju, <...> gali būti <...> perkeltas “. Atkreipiamas dėmesys, kad jei valstybės tarnautojas	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 15 straipsnio 1 dalyje terminas „perkėlimas“ paliekamas ir tuo atveju, kai valstybės tarnautojas pagal 7 straipsnio 1 dalį pradeda eiti ir kitas valstybės tarnautojo pareigas

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		lieka senose pareigose ir eina dar kitas valstybės tarnautojo pareigas, tai nėra laikytina perkėlimu, tai yra skyrimas į pareigas.	– Viešojo sektoriaus darbuotojų registre toks atvejis bus įforminamas kaip perkėlimas. Skyrimas VTĮ yra kitas institutas, taikomas įstaigos vadovą ar kadencijai priimtą karjeros valstybės tarnautoją skiriant antrai kadencijai.
5.		15. VTĮ 18 straipsnio 2 dalyje lieka neapibrėžta, kas yra „darbuotojų įsitraukimas“, kokie jo sudėtiniai elementai būtų svarbūs ir vertintini.	**Neatsižvelgta.** Sąvoka „darbuotojų įsitraukimas“ VTĮ projekto 3 straipsnyje neapibrėžiama. Aiškinamajame rašte nurodyta, kad darbuotojų įsitraukimas būtų matuojamas Vidaus reikalų ministerijos atliekamo Viešojo valdymo sektoriaus darbuotojų motyvacijos, įsitraukimo ir pasitenkinimo darbu tyrimo pagrindu; vertinimo elementai bus nustatyti Vyriausybės tvirtinamoje tarnybinės veiklos vertinimo tvarkoje (18 straipsnio 14 dalis).
6.		17. VTĮ 18 straipsnio 13 dalimi teikiamas siūlymas „įstaigoje sudaromą apeliacinę vertinimo komisiją atlikti pakartotinį valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos vertinimą“ aiškinamajame rašte argumentuojamas tuo, kad „siūloma grąžinti apeliacines vertinimo komisijas“. Tačiau nei jame, nei pačiame VTĮ nėra aptarta, siūloma reguliuoti tokių komisijų sudarymo tvarkos, darbo organizavimo esminių elementų ir pan. Prašytina papildomai tai įvertinti ir atitinkamai pildyti dokumentus, be kita ko, įvertinant nuorodos į įgyvendinamąjį teisės aktą nustatymo galimybę.	**Neatsižvelgta.** Apeliacinės vertinimo komisijos sudarymo tvarka ir darbo organizavimo elementai VTĮ projekte nedetalizuojami – jie yra Vyriausybės nustatomos valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo tvarkos dalis (18 straipsnio 14 dalis). Atskira nuoroda į įgyvendinamąjį teisės aktą neįrašoma, siekiant neapkrauti įstatymo ir Vyriausybės nutarimo pavadinimo pertekline informacija.
7.		38. Siekiant nuoseklumo, siūlytina buvusio pareigūno statuso atkūrimą, jam esant rezerve (STTĮ 45 str.), reglamentuoti STTĮ 46 straipsnio 1 dalyje (kurioje nustatoma, kas turi teisę atkurti pareigūno statusą).	**Neatsižvelgta.** Buvusio pareigūno statuso atkūrimas paliktas reglamentuoti Specialiųjų tyrimų tarnybos įstatymo 45 straipsnio 10 dalyje, kuri daro nuorodą į 46 straipsnio 1 dalį. STT įstatymo 45 ir

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
			46 straipsniuose reglamentuojami skirtingi dalykai.
8.		Dėl Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 2, 8, 32 ir 56 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto 42. Atsižvelgiant į tai, kad keičiasi nepriekaištingos reputacijos reikalavimai (8 str. 2 d. 4 p.), turi būti nustatytos pereinamosios nuostatos, nustatančios šių reikalavimų taikymą asmenims, kurie iki įstatymo įsigaliojimo yra pradėję eiti pareigas	**Neatsižvelgta.** Vidaus tarnybos statuto projekto 1 straipsniu keičiamame 8 straipsnio 2 dalies 4 punkte nepriekaištingos reputacijos reikalavimai iš esmės nekeičiami – tik patikslinamas terminas, papildant punktą žodžiu „diplomato“, nes diplomatas pagal Diplomatinės tarnybos įstatymą yra diplomatinį rangą turintis *statutinis valstybės tarnautojas*. Kadangi asmenų teisinė padėtis nesikeičia, atskirų pereinamųjų nuostatų nereikia.
9.	Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija	Atkreipiamas dėmesys, kad Vyriausybei yra pateiktas kitas VTĮ projektas (kartu su DK ir ABTĮ projektais, rengėjai SADM), kuris įsigalioja tą pačią dieną kaip ir šis VTĮ projektas (Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 18, 25, 27, 35 straipsnių, IX skyr...). Nuostatos nedera tarpusavyje. Projektai turi būti sujungti ir teikiamas vienas paketas.	**Neatsižvelgta.** Šis įstatymų projektų paketas ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos parengti Darbo kodekso, Administracinių bylų teisenos įstatymo ir Valstybės tarnybos įstatymo pakeitimo projektai reglamentuoja skirtingus klausimus, todėl teikiami atskirai. Kadangi VTĮ projektu Valstybės tarnybos įstatymas dėstomas nauja redakcija, abiejų projektų nuostatos bus suderintos jų svarstymo Lietuvos Respublikos Seime metu.
10.		Dėl TM 25 pastabos. Siūlytina dėl aiškumo patikslinti 32 str. 5 d., įrašant „ar laikinai“ <...>. Be to, dėl nuostatos, kad „valstybės tarnautoją perkeliant į kitas valstybės tarnautojo pareigas kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje ar grąžinant valstybės tarnautoją į eitas pareigas, su valstybės tarnautoju gali būti susitariama dėl visų ar dalies kasmetinių atostogų dienų perkėlimo“, mūsų nuomone, sprendimai liečiantys įstaigos finansus turi būti priimami dalyvaujant įstaigai, todėl su įstaiga, į	**Atsižvelgta iš dalies.** VTĮ projekto 32 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad kasmetinių atostogų dienos perkeliamos valstybės tarnautojo, institucijos ar įstaigos, iš kurios jis perkeliamas, ir institucijos ar įstaigos, į kurią jis perkeliamas, susitarimu. Žodžiai „ar laikinai“ neįrašomi, nes laikinai perkeltas valstybės tarnautojas pasibaigus perkėlimo

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		kurią grąžinamas ar perkeliamas valstybės tarnautojas, turi būti susitariama.	terminui grįžta į eitas pareigas, todėl atostogų perkėlimo klausimas šiuo atveju nekyla.
11.		Dėl TM 34 pastabos. VTĮ projekto 3 str. 7 d nurodoma, kad „Iki 2027 m. birželio 30 d. pareigas einantys valstybės tarnautojai, neturintys aukštojo išsilavinimo, toliau eina tas pačias valstybės tarnautojo pareigas.“ <...> neaišku, kokiam keitimui taikoma ši nuostata (turi būti pateiktas pagrindimas aiškinamajame rašte). Be to, reglamentavimas, kai be jokio nustatyto termino šiems valstybės tarnautojams nebus taikomas reikalavimas turėti atitinkamą išsilavinimą, <...> pažeistų asmenų lygiateisiškumą ir būtų nepagrįstas.	**Atsižvelgta iš dalies.** Aiškinamojo rašto 4 punkto dalyje „Dėl VTĮ projekto įsigaliojimo, įgyvendinimo ir taikymo“ pateiktas nuostatos pagrindimas: ji skirta valstybės tarnautojams, priimtiems į pareigas 1998–2004 metais, kai tam tikroms valstybės tarnautojų pareigybėms aukštojo išsilavinimo reikalavimas nebuvo taikomas. Nuostata (VTĮ pakeitimo įstatymo projekto 3 straipsnio 6 dalis) paliekama, nes ji taikoma tik toliau tas pačias pareigas einantiems asmenims ir nesuteikia teisės be aukštojo išsilavinimo būti priimtiems į kitas valstybės tarnautojo pareigas.
12.	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija	1.1.3. Dėl valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimą reguliuojančių nuostatų Nėra aišku ir nepasisakoma VTĮ aiškinamajame rašte, kodėl atsisakoma valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimą numatančių nuostatų. Svarstytinas šių nuostatų eliminavimo VTĮ tikslingumas, be kita ko, šiuo aspektu tikslintinas VTĮ aiškinamasis raštas.	**Atsižvelgta iš dalies.** Detalaus kvalifikacijos tobulinimo reguliavimo VTĮ atsisakoma vadovaujantis subsidiarumo principu: pareiga ugdyti kompetencijas nustatyta VTĮ projekto 6 straipsnio 1 dalies 10 punkte, kompetencijų ugdymo prioritetus nustato Vyriausybės įgaliota įstaiga (36 straipsnio 2 dalies 3 punktas), o VTĮ projekto 38 straipsnyje išlaikoma galiojanti kompetencijų ugdymo finansavimo garantija. Aiškinamasis raštas papildytas šio pakeitimo paaiškinimu.
13.		1.2.2. VTĮ 2 straipsnio 5 dalis VTĮ siūloma nustatyti, kad valstybės ir savivaldybių institucijoje ir įstaigose pareigas einantiems A ir B pareigybių lygio darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartį, būtų taikomi tokie patys nepriekaištingos reputacijos reikalavimai kaip ir valstybės	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 2 straipsnio 5 dalis paliekama – nepriekaištingos reputacijos reikalavimai A ir B pareigybių lygio darbuotojams yra viena iš esminių reformos krypčių. Teises varžančios

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		tarnautojams. Taip pat šie darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartį, turėtų laikytis valstybės tarnautojams nustatytų pareigų. VTĮ aiškinamajame rašte nurodyta, kad šie reikalavimai turėtų būti taikomi visiems įstaigų darbuotojams, nepriklausomai nuo darbuotojų turimo statuso, siekiant didinti įstaigų teikiamų paslaugų kokybę. Abejotinas šios nuostatos tikslingumas dėl žemiau nurodytų priežasčių: Pirma, dabar galiojančiu teisiniu reguliavimu nepriekaištingos reputacijos užtikrinimas darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartį, ir pretenduojantiems užimti konkursines pareigybes, jau yra numatytas Konkursų valstybės ir savivaldybių įmonėse, iš valstybės, savivaldybių ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetų bei iš kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų finansuojamose valstybės ir savivaldybių įstaigose ir viešosiose įstaigose, kurių savininkė ar dalininkė, turinti daugiau kaip 1/2 balsų visuotiniame dalininkų susirinkime, yra valstybė ar savivaldybė, ir savivaldybių kultūros centruose, kurių teisinė forma yra viešoji įstaiga ir kurių dalininkės yra dvi ar daugiau savivaldybių, organizavimo ir vykdymo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“ (toliau – Aprašas), kuriame nurodyta, kad pretendentas privalo užpildyti pretendento anketą, skirtą užtikrinti, kad į konkursą būtų atrenkami tik teisiškai tinkami, patikimi, interesų konfliktų neturintys ir nepriekaištingos reputacijos pretendentai. Tokiu būdu siūlomas VTĮ reguliavimas sudarytų prielaidas tam pačiam tikslui pasiekti dubliuojant informacijos teikimo ir tikrinimo procesus, o tai didintų administracinę naštą tiek darbuotojams, tiek įstaigoms ir neaišku, kokią papildomą realią naudą sukurtų. Be to, Aprašas taikomas ne visoms A ir B lygio pareigybėms, o tik Apraše numatytoms konkursinėms pareigybėms ir ne vien tik viešojo	priemonės (nepriekaištingos reputacijos reikalavimai) turi būti nustatytos įstatymu, o ne Vyriausybės nutarimu patvirtintu aprašu. Analogiškas modelis jau veikia: pagal Vidaus tarnybos statutą statutinėse įstaigose griežtesni nepriekaištingos reputacijos reikalavimai taikomi ir karjeros valstybės tarnautojams, ir darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartį; VTĮ projekto 2 straipsnio 5 dalimi šis modelis išplečiamas į kitas valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas. Kartu sutinkama, kad įgyvendinant įstatymą reikės patikslinti Konkursų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašą ir Viešojo sektoriaus darbuotojų registro informacinės sistemos procesus, kad informacija dėl nepriekaištingos reputacijos nebūtų renkama pakartotinai, jeigu duomenys nepasikeitę.

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		administravimo įgaliojimus turinčioms institucijoms ir įstaigoms, bet ir kitoms Apraše nurodytoms įstaigoms, kultūros centrams ir viešosioms įstaigoms. Atsižvelgiant į tai, VTĮ ir Aprašo nuostatos turėtų būti sistemiškai suderintos tarpusavyje, t. y. turėtų būti aiškiai numatyta, kad informacija dėl nepriekaištingos reputacijos nebūtų renkama ir vertinama pakartotinai.	
14.		1.2.2. VTĮ 2 straipsnio 5 dalis Antra, VTĮ siūloma numatyti A ir B lygio darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartį, tokias pačias pareigas, kaip ir toje pačioje įstaigoje tarnybą atliekantiems valstybės tarnautojams. Nesutiktina su šiuo siūlymu dėl žemiau nurodytų priežasčių: • valstybės tarnautojų pareigos kyla iš jų konstitucinio ir specialaus teisinio statuso, kuris yra neatsiejamai susijęs su viešojo administravimo funkcijų vykdymu ir viešosios valdžios įgaliojimų įgyvendinimu. Tuo tarpu darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartį, veikia darbo teisinių santykių pagrindu ir tokio statuso neturi, todėl mechaninis valstybės tarnautojų pareigų perkėlimas šioms darbuotojų grupėms laikytinas teisiškai nepagrįstu ir neproporcingu; • valstybės tarnautojams taikomos pareigos (pvz., politinis neutralumas, lojalumas, papildomi veiklos ir elgesio ribojimai) pagal savo pobūdį reiškia asmens teisių ir laisvių ribojimus. Pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją tokie ribojimai gali būti taikomi tik tada, kai jie yra būtini, proporcingi ir grindžiami asmens vykdomomis viešosios valdžios funkcijomis. Darbuotojai pagal darbo sutartį, net ir eidami A ar B lygio pareigas, dažniausiai neįgyvendina viešojo administravimo įgaliojimų, todėl tokie ribojimai jiems nėra objektyviai pateisinami; • siūlomas reguliavimas neįvertina faktinio atliekamų funkcijų turinio. A ir B lygio darbuotojai pagal darbo sutartį dažnai atlieka analitines, ekspertines, administracines ar technines funkcijas,	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 2 straipsnio 5 dalyje A ir B pareigybių lygio darbuotojams nustatytos pareigos paliekamos. Žalą įstaigai gali padaryti bet kuris darbuotojas nepriklausomai nuo turimo statuso – pavyzdžiui, rizikų dėl vykimo į Vyriausybės nustatytas užsienio valstybes valdymui darbuotojo statusas reikšmės neturi.

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		kurios savaime nepateisina tokių griežtų pareigų kaip politinis neutralumas ar su judėjimo, veiklos ar saviraiškos laisve susiję ribojimai. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad siūlomas vienodas valstybės tarnautojų pareigų taikymas A ir B lygio darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartį, neatitinka proporcingumo principo, neatsižvelgia į skirtingą asmenų teisinį statusą ir nėra pakankamai pagrįstas nei konstituciškai, nei funkciniu požiūriu.	
15.		1.2.2. VTĮ 2 straipsnio 5 dalis Trečia, numatant A ir B lygio darbuotojams tokius pačius nepriekaištingos reputacijos reikalavimus ir tokias pačias pareigas, kaip ir valstybės tarnautojams, turi būti sistemiškai vertinami ir kiti jų teisinio statuso ypatumai. Tokių pareigų taikymas iš esmės prilygina šiuos darbuotojus valstybės tarnautojams, todėl būtų pagrįsta atitinkamai suvienodinti ir jų socialines garantijas. Priešingu atveju susidarytų neproporcinga situacija, kai darbuotojams pagal darbo sutartį taikomi valstybės tarnybai būdingi apribojimai ir reikalavimai, tačiau nesuteikiamos su jais susijusios garantijos, pavyzdžiui, ilgesnė kasmetinių atostogų trukmė (22 darbo dienos vietoje 20) ar kitos valstybės tarnybai būdingos socialinės garantijos.	**Neatsižvelgta.** Valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį, pareigos įstaigos atžvilgiu nesuponuoja, kad turi sutapti ir jų socialinės garantijos – šių grupių skirtumai kyla iš atliekamų funkcijų. Net skirtingų rūšių valstybės tarnautojų (karjeros ir politinio (asmeninio) pasitikėjimo) socialinės garantijos skiriasi (pvz., išeitinės išmokos, atleidimo apribojimai).
16.		1.2.2. VTĮ 2 straipsnio 5 dalis Ketvirta, VTĮ 23 straipsnio 5 dalies 1 punktą siūloma papildyti, kad šiurkščiu tarnybiniu nusižengimu taip pat būtų laikomas VTĮ 6 straipsnio 1 dalies 2, 3 ir 9 papunkčiuose nustatytų valstybės tarnautojo pareigų (kurias taip pat siūloma priskirti A ir B lygio darbuotojams) nevykdymas. Pagal šį reglamentavimą nėra aišku, ar A ir B lygio darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartį, tarnybinės nuobaudos būtų skiriamos vadovaujantis taip pat VTĮ nuostatomis.	**Neatsižvelgta.** Tarnybinės nuobaudos A ir B pareigybių lygio darbuotojams neskiriamos – VTĮ projekto 2 straipsnio 5 dalyje jiems taikomi tik 5, 6 ir 9 straipsniai bei 10 straipsnio 4–7 dalys. VTĮ projekto 6 straipsnio 1 dalies 2, 3 ir 9 punktuose nustatytų pareigų nevykdymas darbuotojo atveju būtų vertinamas kaip šiurkštus darbo pareigų pažeidimas pagal Darbo kodeksą.
17.		1.2.2. VTĮ 2 straipsnio 5 dalis	**Neatsižvelgta.**

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		Penkta, toje pačioje VTĮ 2 straipsnio 5 dalyje siūloma numatyti, kad A ir B lygio darbuotojams būtų taip pat taikomos VTĮ nuostatos, susijusios su valstybės tarnautojų pareigybių aprašymais. Atkreiptinas dėmesys, kad valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų, finansuojamų iš valstybės biudžeto, savivaldybių biudžetų ir Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto bei kitų valstybės įsteigtų pinigų fondų lėšų, darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių aprašymo tvarka yra reglamentuota Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų pareigybių aprašymo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. A1-177 „Dėl Biudžetinių įstaigų darbuotojų, išskyrus mokytojus, pareigybių aprašymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Metodika). Metodika yra patvirtinta pavyzdinė valstybės ar savivaldybės įstaigos darbuotojo pareigybės aprašymo forma. Todėl institucijos ir įstaigos, kuriose dirba ir valstybės tarnautojai, ir darbuotojai pagal darbo sutartį jau ir šiuo metu gali pareigybių aprašymų formas suvienodinti. Tačiau siekiant vis tiek A ir B lygio darbuotojams taikyti VTĮ 9 straipsnio nuostatas, reglamentuojančias valstybės tarnautojų pareigybių aprašymus, reikia aiškiai numatyti Metodikos taikymo išimtis ir detalizuoti, kokiais atvejais A ir B lygio darbuotojų pareigybėms turėtų būti taikomas (ar iš vis taikomas) VTĮ 9 straipsnio 3 dalyje numatytas pareigybių prilyginimas VTĮ priede nurodytoms pareigybėms, kurį atlieka Viešojo valdymo agentūra Viešojo valdymo agentūros direktoriaus nustatytais kriterijais ir tvarka.	VTĮ projekto 2 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad A ir B pareigybių lygio darbuotojams taikomas ir VTĮ projekto 9 straipsnis, todėl VTĮ šiuo atveju yra specialusis įstatymas Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo atžvilgiu. Tikslas – tos pačios įstaigos valstybės tarnautojų ir A ir B pareigybių lygio darbuotojų pareigybes aprašyti ir vertinti vienoda tvarka; atskirų išimčių ar papildomo prilyginimo reguliavimo įstatyme nereikia.
18.		1.2.6. VTĮ 3 straipsnio 11 dalis Pažymėtina, kad siūlomas „valstybės tarnautojo“ apibrėžimas neatskleidžia valstybės tarnybos išskirtinumo, svarbos ir konstitucinės reikšmės. Apibrėžimas formuluojamas formaliai,	**Neatsižvelgta.** Galiojančią valstybės tarnautojo sąvoką keisti būtina, nes ji neaiški ir fragmentuota – požymiai, apibrėžiantys valstybės tarnautoją, yra išbarstyti

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		neakcentuojant valstybės tarnautojo vaidmens įgyvendinant viešąją valdžią, tarnaujant viešajam interesui ir vykdant viešojo administravimo funkcijas, kurios Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo praktikoje laikomos pagrindiniais valstybės tarnybos požymiais. Projektu siekiama griežtinti valstybės tarnautojams taikomas pareigas, atsakomybę ir nepriekaištingos reputacijos reikalavimus. Viena vertus, projektu siekiama stiprinti valstybės tarnautojų teisinę atsakomybę, kita vertus, pati valstybės tarnautojo sąvoka yra sukonkretinama taip, jog neparodo, kuo valstybės tarnyba yra iš esmės kitokia ir griežtesnė nei kitos viešojo sektoriaus veiklos formos. Aktualus valstybės tarnautojo apibrėžimas laikytinas sistemiškai tikslesniu, nes valstybės tarnautojo statusas siejamas su viešojo administravimo funkcijų vykdymu ir tarnavimu viešajam interesui, taip pabrėžiant šios tarnybos ypatingą vaidmenį valstybės valdyme. Tuo tarpu siūlomas apibrėžimas formaliai fragmentuoja valstybės tarnybą pagal ūkinių ir techninių funkcijų (ne)atlikimą ir neparodo, kuo valstybės tarnautojas iš esmės skiriasi nuo kitų viešojo sektoriaus darbuotojų. Dėl to sukuriamos prielaidos vidinei VTĮ nuostatų logikos neatitikčiai: griežtinant valstybės tarnautojų pareigas ir atsakomybę, kartu silpninama pati valstybės tarnybos, kaip ypatingos ir konstituciškai reikšmingos viešojo sektoriaus institucijos, samprata. Toks reguliavimas mažina teisinį aiškumą ir neatitinka deklaruojamo siekio stiprinti valstybės tarnybos autoritetą bei išskirtinumą. Papildomai pažymėtina, kad teisės aktuose vartojama sąvoka „ūkinio–techninio pobūdžio funkcijos“ nėra apibrėžta. Nei Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme, nei kituose specialiuosiuose teisės aktuose nėra nustatyti šių funkcijų	ir praktikoje interpretuojami skirtingai; dėl to įstaigoms kilo daug taikymo klausimų. VTĮ projekto 3 straipsnio 11 dalyje iš esmės grąžinama iki 2024 m. sausio 1 d. galiojusi valstybės tarnautojo samprata, o valstybės tarnybos išskirtinumas atskleidžiamas per instituciją – valstybės ar savivaldybės instituciją ar įstaigą. Tai viena iš esminių reformos krypčių. Atsižvelgus į Užsienio reikalų ministerijos pastabą, sąvoka papildomai patikslinta atskirai nurodant Lietuvos Respublikos diplomatinę atstovybę, konsulinę įstaigą ir specialiąją misiją.

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		turinio kriterijai, požymiai ar jų atribojimo nuo viešojo administravimo veiklos taisyklės. Toks neapibrėžtumas lemia teisinį neaiškumą, sudaro prielaidas plačiam ir subjektyviam aiškinimui bei dar labiau silpnina valstybės tarnautojo sąvokos aiškumą. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlome nekeisti valstybės tarnautojo sąvokos.	
19.		1.2.7. VTĮ 6 straipsnio 1 dalies 3 punktas VTĮ aiškinamajame rašte nurodyta, kad siūloma VTĮ nustatyti draudimą vykti į Vyriausybės nustatytas užsienio valstybes ar teritorijas be leidimo apsaugotų valstybės tarnautojus nuo priešiškų ar nedraugiškų valstybių neigiamos įtakos. Kyla pagrįstų abejonių dėl šios nuostatos atitikties Konstitucijos 32 straipsniui, įtvirtinančiam asmens judėjimo laisvę. Konstitucija nustato, kad pilietis gali laisvai išvykti iš Lietuvos, o ši teisė gali būti ribojama tik įstatymu ir tik tada, kai tai būtina valstybės saugumui, žmonių sveikatai apsaugoti arba teisingumui vykdyti. Vertinant siūlomą reguliavimą, nėra pateikiama jokių objektyvių argumentų ar pagrindimo, kodėl vien pats valstybės tarnautojo išvykimas į tam tikrą užsienio valstybę ar teritoriją savaime keltų grėsmę Lietuvos Respublikos saugumui. Tokia prezumpcija vertintina kaip nepagrįsta ir neatitinkanti proporcingumo principo. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir akcentuojant proporcingumo principo laikymąsi, siūlome įtvirtinti šį draudimą tik tiems valstybės tarnautojams, kurie turi leidimus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, ir tiems, kurie turi teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Riboto naudojimo“.	**Neatsižvelgta.** Draudimas vykti į Vyriausybės nustatytas užsienio valstybes ar teritorijas be leidimo paliekamas (VTĮ projekto 6 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Analogiškas reguliavimas jau galioja pagal Vidaus tarnybos statutą, Krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos bei Žvalgybos įstatymus; ribojimas nustatomas įstatymu ir nėra absoliutus (numatyta leidimų tvarka), todėl atitinka Konstitucijos 32 straipsnio reikalavimus.
20.		1.2.16. VTĮ 9 straipsnio 3 dalis Kyla neaiškumų kaip bus praktikoje įgyvendinama naujai konstruojama 9 straipsnio 3 dalies nuostata dėl Viešojo valdymo	**Neatsižvelgta.** Pareigybių prilyginimo funkcija Vyriausybės įgaliotai įstaigai reikalinga, nes VTĮ projekto 15

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		agentūrai sukuriamos naujos funkcijos. Manytina, jog šios nuostatos praktinį įgyvendinimą tikslinga atskleisti VTĮ aiškinamajame rašte. Abejotina, ar siūlomas pareigybių prilyginimas, atliekamas Viešojo valdymo agentūros, yra būtinas ir pagrįstas. Viešojo sektoriaus reformos kontekste buvo kryptingai stiprinama įstaigų vadovų atsakomybė ir suteikiama daugiau diskrecijos valdant žmogiškuosius išteklius, tačiau siūlomas reguliavimas šią diskreciją faktiškai siaurina. Be to, pagal konstruojamą įstatymo logiką susidaro nenuoseklus modelis, kai C ir D lygių pareigybių grupes parenka įstaigos vadovas, o A ir B lygių – centralizuotai Viešojo valdymo agentūra (be to, neaišku pagal kurio įstatymo priedą, žr. pastabos dėl VTĮ 2 straipsnio 5 dalies paskutinę pastraipą), kas kelia klausimų dėl proporcingumo, subsidiarumo ir reformos tikslų nuoseklumo bei administracinės naštos įstaigoms didinimo.	straipsnio 13 dalyje numatytas nuolatinis diplomatų, žvalgybos pareigūnų, profesinės karo tarnybos karių, vidaus tarnybos sistemos ir kitų pareigūnų perkėlimas į karjeros valstybės tarnautojo pareigas – tokiais atvejais būtina vienodai nustatyti, kokiai valstybės tarnautojo pareigybei atitinka pagal kitą įstatymą eitos pareigos; tokių klausimų kyla ir dabartinėje praktikoje. Prilyginimo kriterijus (funkcijas, atsakomybės lygį ir kt.) ir tvarką nustatys Vyriausybės įgaliotos įstaigos vadovas (VTĮ projekto 9 straipsnio 4 dalis), todėl įstaigų vadovų diskrecija formuojant pareigybes nesiaurinama.
21.		1.2.17. VTĮ 12 straipsnio 2 dalis VTĮ 12 straipsnio 2 dalyje siūloma įtvirtinti draudimą valstybės politikui dalyvauti konkurso komisijos darbe. Manytina, kad toks siūlymas yra nesuderinamas su kitomis VTĮ projekto nuostatomis leidžiančiomis valstybės tarnautojui atlikti savivaldybės tarybos nario pareigas, todėl siūlome šio draudimo atsisakyti ir atitinkamai patikslinti VTĮ 12 straipsnio 2 dalies formuluotę.	**Atsižvelgta iš dalies.** VTĮ projekto 12 straipsnio 2 dalyje draudimas valstybės politikui dalyvauti konkurso komisijos darbe paliekamas – tai valstybės tarnybos depolitizavimo priemonė. Draudimas netaikomas savivaldybės tarybos nariui, kartu einančiam valstybės tarnautojo pareigas, nes jis komisijos darbe dalyvauja dėl einamų valstybės tarnautojo pareigų, o ne dėl politinio statuso. Valstybės politiko dalyvavimas komisijoje nėra būtinas, nes jis arba jo komandos narys priima atrinktą valstybės tarnautoją į pareigas; siekiama išvengti situacijų, kai komisijoje dominuoja valstybės politikai ir politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai.

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
22.		1.2.18. VTĮ 14 straipsnio 1 dalis VTĮ 14 straipsnio 1 dalyje siūloma įtvirtinti draudimą valstybės politikui dalyvauti konkurso komisijos darbe atrenkant aukštesniuosius vadovus. Manytina, kad toks siūlymas yra sistemiškai nesuderinamas su kitomis VTĮ projekto nuostatomis, suteikiančiomis galimybę valstybės tarnautojui atlikti savivaldybės tarybos nario pareigas, todėl siūlome šio draudimo atsisakyti ir atitinkamai patikslinti VTĮ 14 straipsnio 1 dalies formuluotę.	**Neatsižvelgta.** Aukštesniųjų vadovų sąvokos plėtimo atsisakyta, o VTĮ projekto 14 straipsnyje konkursus į įstaigų vadovų pareigas centralizuotai organizuoja Vyriausybės įgaliota įstaiga. Draudimas valstybės politikui dalyvauti komisijos darbe išlieka 12 straipsnio 2 dalyje (išskyrus kartu valstybės tarnautojo pareigas einantį savivaldybės tarybos narį) – siekiama išskaidyti atsakomybes, nes valstybės politikas iš atrinktų kandidatų vis tiek renkasi pats.
23.		1.2.21. VTĮ 18 straipsnio 3 dalis Pažymėtina, kad formuluotė „ir (ar)“ kelia abejonių vertinimo objektyvumu. Toks reguliavimas sudaro prielaidas situacijai, kai, nepasiekus nustatytų veiklos rezultatų ar neįvykdžius konkrečių užduočių, tarnybinė veikla gali būti vertinama remiantis vien formaliu pareigybės aprašyme nustatytų funkcijų atlikimu ir netgi įvertinta kaip „viršijanti lūkesčius“. Tai kelia pagrįstų abejonių dėl vertinimo visapusiškumo, objektyvumo ir realių veiklos rezultatų reikšmės tarnybinės veiklos vertinimo procese.	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 18 straipsnio 3 dalyje jungtukas „ir (ar)“ paliktas sąmoningai. Kaip ir dabar, įgyvendinamuosiuose teisės aktuose numatoma palikti galimybę valstybės tarnautojui nenustatyti metinių užduočių (pvz., vykdantiems einamąsias rutinines funkcijas); tokiu atveju vertinamas ne užduočių įvykdymas, o pareigybės aprašyme nustatytų funkcijų atlikimas.
24.		1.2.27. VTĮ 20 straipsnio 5 dalis Manytina, kad siūloma nuostata, suteikianti įstaigos vadovui teisę supaprastinta tvarka didinti valstybės tarnautojų pareiginės algos koeficientus, kelia skaidrumo ir objektyvumo užtikrinimo rizikų. Nors siekis mažinti administracinę naštą ir sudaryti galimybes operatyviai panaudoti sutaupytas darbo užmokesčio lėšas yra pagrįstas, tačiau VTĮ siūlytina įtvirtinti aiškiai apibrėžtų kriterijų, kuriais remiantis būtų priimami sprendimai dėl konkrečių valstybės tarnautojų ar jų grupės pareiginės algos didinimo be veiklos vertinimo.	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 20 straipsnio 5 dalyje konkretūs kriterijai nenustatomi. Analogiška formuluotė nuo 2024 m. veikia Vidaus tarnybos statute ir pasiteisino; vienodų, visoms įstaigoms tinkančių kriterijų nėra – juos kiekviena įstaiga nusistato savo darbo apmokėjimo sistemoje (19 straipsnio 3 dalis).

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		Nesant aiškių, objektyvių ir vienodai taikomų kriterijų, kyla rizika dėl subjektyvių sprendimų priėmimo, galimo nevienodo darbuotojų vertinimo bei skaidrumo trūkumo. Atsižvelgiant į tai, siūlytina VTĮ aiškiai nustatyti tokių sprendimų priėmimo kriterijus ir (ar) principus, kurie užtikrintų skaidrumą, objektyvumą, nediskriminavimą ir vienodą praktiką visose įstaigose bei papildyti nuostata, kad nustatyti didesni pareiginės algos koeficientai turi neviršyti ne tik darbo apmokėjimo sistemoje konkrečiai pareigybei nustatyto didžiausio pareiginės algos koeficiento, bet ir neviršyti darbo užmokesčio fondui skiriamų asignavimų.	
25.		1.2.29. VTĮ 22 straipsnio 2 dalies 6 punktas Siūlytina apsvarstyti galimybę numatyti, kad VTĮ 22 straipsnio 2 dalies 6 punkte nustatyta skatinimo priemonių bendra dydžio riba (iki 1 minimalios mėnesinės algos) galėtų būti didinama kolektyvinėje sutartyje numatytais atvejais. Tai leistų lanksčiau atsižvelgti į praktinius atvejus, kai, pavyzdžiui, valstybės tarnautojų sveikatos draudimui ar kitoms socialinėms garantijoms užtikrinti objektyviai reikalinga didesnė suma, kartu išlaikant socialinio dialogo ir šalių susitarimo principą.	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 22 straipsnio 2 dalies 5 punkte (buvęs 6 punktas) bendra kitų skatinimo priemonių riba – 1 minimali mėnesinė alga per kalendorinius metus – paliekama be galimybės ją didinti kolektyvinėje sutartyje. MMA 2026 metais sudaro 1153 eurus, kas yra pakankama suma tiek sveikatos draudimui, tiek kitoms skatinimo priemonėms.
26.		1.2.30. VTĮ 23 straipsnio 5 dalies 10 punktas Kyla neaiškumų, kaip VAĮ nuostatų kontekste suprantama VTĮ 23 straipsnio 5 dalies 10 punkte vartojama formuluotė „nuolatinis (sisteminis) funkcijų neatlikimas“. Siūlytina atskleisti formuluotės „nuolatinis (sisteminis) funkcijų neatlikimas“ turinį. Pvz., nustatant kiekybinį kriterijų (pasikartojimas), laiko tęstinumo kriterijų (neveikimas trunka ilgiau, nei [nurodomas laikotarpis]; pasekmių sumavimo kriterijų ir pan. T. y., VTĮ nustatant, kad nuolatiniu (sisteminiu) funkcijų neatlikimu laikomas toks asmens elgesys, kai funkcijų neatlikimas nepertraukiamai trunka ilgiau nei 30 dienų ir pan.	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 23 straipsnio 5 dalies 10 punkto formuluotė nekeičiama – kiekybinių ar laiko kriterijų nenustatoma. Kiekvienas atvejis vertinamas individualiai tarnybinio nusižengimo tyrimo metu, o įrodinėjimo našta tenka įstaigai. Įstaigos nurodo praktinę problemą, kai valstybės tarnautojas gauna darbo užmokestį, tačiau pareigybės aprašyme nustatytų funkcijų ir pavedamų užduočių neatlieka; tai viena iš esminių reformos krypčių.

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		Be to, atsižvelgiant į galimas nuostatos praktinio taikymo įgyvendinimo rizikas, siūlytina nuostatą papildyti formuluote „arba vengimas atlikti“.	
27.		1.2.33. VTĮ 33 straipsnio 1 dalies 1 punktas Taip pat siūlytina svarstyti atsisakyti nuostatos arba ją patikslinti, kad galimas valstybės tarnautojo statuso atkūrimas per 5 metus, jei jie atleisti iš įstaigos vadovo ar karjeros valstybės tarnautojo pareigų šio įstatymo 35 straipsnio 1 dalies 18 punkte nurodytu atveju (šalių susitarimu) ir gavę išeitinę išmoką, nes įžvelgiama galima piktnaudžiavimo rizika, kai pvz., atleidus valstybės tarnautoją susitarimu ir išmokėjus 5 mėnesių išeitinę išmoką, toks asmuo galės net ir toje pačioje įstaigoje netrukus atkurti valstybės tarnautojo statusą. Jei nuostata būtų tikslinama, siūlytina nustatyti, kad toks asmuo galėtų atkurti valstybės tarnautojo statusą, kai yra praėjęs toks pat laikotarpis, kokio laikotarpio dydžio išeitinė išmoka yra išmokėta.	**Neatsižvelgta.** Galimybė atkurti valstybės tarnautojo statusą per 5 metus paliekama ir atleidimo šalių susitarimu atveju (VTĮ projekto 33 straipsnio 1 dalies 1 punktas kartu su 35 straipsnio 1 dalies 19 punktu). Piktnaudžiavimo atvejų kol kas nenustatyta; analogiška schema (šalių susitarimas – konkursas – šalių susitarimas) galima ir pagal galiojantį reguliavimą. Piktnaudžiavimo atveju grėstų baudžiamoji atsakomybė.
28.		1.2.38. VTĮ projekto 2 straipsnio 12 ir 13 dalys Jei nebūtų atsižvelgta į pirmiau pateiktą pastabą dėl valstybės tarnautojo sąvokos, diskutuotina, ar VTĮ pereinamosiose nuostatose neturėtų būti nustatomas mechanizmas kaip į karjeros valstybės tarnautojo pareigas be konkurso paskirti įstaigos darbuotoją, dirbantį pagal darbo sutartį, kuris buvo priimtas konkurso būdu į pareigybę, kuri atitinka valstybės tarnautojo sąvoką (analogiškai kaip nustatyta Pareigybių, dėl kurių rengiamas konkursas, sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimu Nr. 496 “Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo”, 3 punkte. Darbo kodeksas nenustato teisinio pagrindo tokio darbuotojo pareigybės panaikinimui (atleidimui), nes pati funkcija netampa savaime pertekline.	**Neatsižvelgta.** Atskiro mechanizmo be konkurso priimti į karjeros valstybės tarnautojo pareigas konkurso būdu priimtą darbuotoją nenumatoma. Pagal Konstitucijos 33 straipsnio 1 dalį piliečiai turi lygias galimybes stoti į Lietuvos valstybės tarnybą, todėl karjeros valstybės tarnautojo statusas įgyjamas konkurso būdu, išskyrus įstatyme nustatytus atvejus. Įkarjerinimo mechanizmas numatytas iki 2032 m. sausio 1 d. (VTĮ projekto 3 straipsnio (įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas) 10 dalis): didžioji dalis asmenų statusą atkurs be konkurso pagal VTĮ projekto 33 straipsnio 1 dalies 1 punktą, kiti dalyvaus einamuosiuose konkursuose; stažo ir

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		Taip pat tikslinga reglamentuoti, kad tokiam valstybės tarnautojui užskaitomas valstybės tarnybos stažas už laikotarpį, kai jis dirbo toje pačioje įstaigoje pareigybėje, atitinkančioje valstybės tarnautojo sąvoką, stažas kasmetinėms atostogoms gauti, pvz., kaip apmokamos (kompensuojamos) nepanaudotos atostogos (išmokama kompensacija už jas ar jos perkeliamos valstybės tarnautojui).	atostogų klausimai sprendžiami bendrosiomis VTĮ nuostatomis.
29.	Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (pastabos pateiktos 2026-11-10 tarpinstitucinio pasitarimo metu)	Dėl amžiaus cenzo panaikinimo (VTĮ projekto 10 straipsnio 1 dalies 2 punktas). Paliekamas amžiaus cenzo reikalavimas <...>. Ši nuostata neatitinka žmogaus teisių principų ir tarptautinės praktikos, užtikrinant lygias galimybes visiems piliečiams, nepriklausomai nuo amžiaus. Todėl tiek specialistams, tiek ir vadovaujančias pareigas einantiems valstybės tarnautojams turi būti atsisakoma reikalavimo būti nesukakusiam socialinio draudimo senatvės pensijos amžiaus. Tokia nuostata pilnai atlieptų Valstybės kontrolės 2026 m. atlikto valstybinio audito ataskaitoje „Aktyvaus senėjimo skatinimas“ įvardytą problemą <...>.	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 10 straipsnio 1 dalies 2 punkte amžiaus reikalavimas paliekamas visiems karjeros ir laikiniesiems valstybės tarnautojams, tačiau vietoj 65 metų jis susiejamas su senatvės pensijos amžiumi; taip išvengiama nevienodo vadovaujamas ir nevadovaujamas pareigas einančių valstybės tarnautojų vertinimo. Valstybės kontrolės audito ataskaitoje nustatytą problemą atliepia VTĮ projekto 34 straipsnio 4 dalis, pagal kurią senatvės pensijos amžių sukakusio valstybės tarnautojo tarnybos laikas gali būti pratęstas, jeigu jo tarnybinė veikla per paskutinius 3 metus įvertinta kaip atitinkanti ir (ar) viršijanti lūkesčius, o kadencijai priimti įstaigų vadovai ir karjeros valstybės tarnautojai gali eiti pareigas iki kadencijos pabaigos (34 straipsnio 6 dalis).
30.		Dėl VTĮ projekto 12 straipsnio 6 dalies. Atsižvelgiant į tai, kad nuo lapkričio 1 d. įsigalios Darbo kodekso 36 str. 2 d. pakeitimas <...>, siūlome patikslinti ir VTĮ projekto nuostatas, numatant įstaigų vadovams 6 mėn. išbandymo terminą.	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 12 straipsnio 6 dalyje paliekamas galiojantis ne ilgesnis kaip 3 mėnesių išbandymo terminas. Įstaigų vadovų kompetencijos įvertinamos centralizuotai organizuojamo konkurso metu, o jų veikla vertinama pagal su jais

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
			sudaromą susitarimą dėl pagrindinių kadencijos laikotarpio veiklos tikslų ir rezultatų (VTĮ projekto 14 straipsnio 4 dalis), todėl ilgesnis išbandymo terminas nėra būtinas.
31.		Dėl įstatymo taikymo nuostatų. VTĮ pakeitimo projekte numatytas priedo už tarnybos Lietuvos valstybei stažą padidinimas iki 30 proc., tačiau nėra pakankamai aiškiai reglamentuota, kaip šis pakeitimas bus taikomas jau sukauptam tarnybos stažui ir kokia tvarka turėtų būti perskaičiuojamas šiuo metu mokamas priedas tiems valstybės tarnautojams, kuriems pagal šiuo metu galiojantį VTĮ jau yra pasiekta maksimali 20 proc. priedo riba <...>.	**Neatsižvelgta.** Atskirų pereinamųjų nuostatų nereikia. Pagal VTĮ projekto 21 straipsnio 3 dalį priedą už tarnybos Lietuvos valstybei stažą sudaro vienas procentas pareiginės algos už kiekvienus tarnybos Lietuvos valstybei metus, todėl nuo įstatymo įsigaliojimo dienos priedas visiems valstybės tarnautojams (išskyrus įstaigų vadovus) apskaičiuojamas pagal visą jų sukauptą tarnybos Lietuvos valstybei stažą, neviršijant 30 procentų pareiginės algos.
32.	Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerija	1. VTĮ projekto 1 straipsniu keičiamo Valstybės tarnybos įstatymo Nr.VIII-1316 (toliau – VTĮ) 2 straipsnio 5 dalyje nurodyta, kad valstybės ir savivaldybės institucijose ir įstaigose pareigas einantiems A ir B pareigybių lygio darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartį (toliau – darbuotojai), taikomos VTĮ 5 straipsnis, 6 ir 9 straipsniai, 10 straipsnio 4-7 dalys. Atkreiptinas dėmesys, kad VTĮ 9 straipsnis, reglamentuojantis valstybės tarnautojų pareigybių aprašymus, darbuotojams neturėtų būti taikomas, nes darbuotojų pareigybes, jų aprašymus reglamentuoja Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymas.	**Neatsižvelgta.** Tikslas – tos pačios įstaigos A ir B pareigybių lygio darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį, pareigybes aprašyti taip pat kaip ir valstybės tarnautojų. VTĮ šiuo atveju yra specialioji norma Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo atžvilgiu.
33.		Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad VTĮ nustatomas reguliavimas darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis turėtų būti suderintas su Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymu. Pažymėtina, kad valstybės mastu yra valstybės ir savivaldybių įstaigų, kuriose nėra valstybės tarnautojų, tačiau joms būtų	**Neatsižvelgta.** Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo pakeitimo projektu keičiama tik šio įstatymo 5 straipsnio 5 dalis (dėl darbo apmokėjimo sistemos nustatymo rekomendacijų); kitų šio įstatymo

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		taikomos VTĮ nuostatos dėl darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, todėl siekiant teisinio aiškumo bei įstatyminio reguliavimo suderinamumo, siūlytina Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymą papildyti nuoroda į VTĮ 2 straipsnio 5 dalį. Toks papildymas užtikrintų, kad nepriekaištingos reputacijos ir kiti reikalavimai būtų įtvirtinti tiek valstybės tarnautojų tiek biudžetinių įstaigų darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis reguliavimą reglamentuojančiuose įstatymuose.	nuostatų keisti nereikia. VTĮ projekto 2 straipsnio 5 dalies akcentas – įstaiga, kurioje yra viešojo administravimo funkcijas atliekančių valstybės tarnautojų, o ne visos biudžetinės įstaigos.
34.		3. Siūlytina tikslinti ir papildyti VTĮ 3 straipsnio 11 dalyje pateiktą valstybės tarnautojo sąvoką, nes ji yra neaiški. Kadangi minimų ūkinio, techninio pobūdžio funkcijų apibrėžties nėra, jos gali būti interpretuojamos skirtingai. Sąvoka turi būti aiškiai apibrėžta ir įvardyta, nes tai susiję ir su VTĮ projekto 2 straipsnio 13 dalies nuostatų įgyvendinimu iki 2032 m. sausio 1 d. Įstaigoms gali kilti sunkumų vertinant kokios darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį, pareigybės prieštarauja valstybės tarnautojo sąvokai ir kurias reikia panaikinti steigiant vietoje jų valstybės tarnautojo pareigybes. Kadangi kartu su VTĮ projektu nėra pateikiamas Viešojo administravimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas, nėra aišku, kas bus laikoma viešuoju administravimu.	**Atsižvelgta iš dalies.** Aiškinamojo rašto 4 punkto dalis „Dėl VTĮ projekto 3 straipsnio“ papildyta ūkinio ar techninio pobūdžio funkcijas atliekančių asmenų pavyzdžiais (darbininkai, dokumentų registratoriai, santechnikai, elektrikai, duomenų bazių administratoriai), taip pat paaiškintas pareigybių keitimo mechanizmas ir terminai (VTĮ projekto 3 straipsnio (įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas) 9 ir 10 dalys – iki 2032 m. sausio 1 d.). Viešojo administravimo įstatymo pakeitimo projektas į paketą neįtrauktas – nuspręsta jo kol kas nekeisti. VTĮ projekto 3 straipsnio 11 dalyje valstybės tarnautojo sąvoka siejama su institucija, o ne su funkcijų pobūdžiu, todėl viešojo administravimo funkcijų apibrėžties keisti nereikia.
35.		4. Siekiant užtikrinti skaidrų ir vienodą atrankų standartą, siūlome apsvarstyti galimybę pavesti Viešojo valdymo agentūrai centralizuotai organizuoti visų prie ministerijų įsteigtų įstaigų vadovų konkursus, neatsižvelgiant į jų pareigybės statusą (tiek valstybės tarnautojų, tiek ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo	**Neatsižvelgta.** Centralizuotos atrankos apimtis siaurinama, o ne plečiama: Vyriausybės įgaliota įstaiga centralizuotai organizuoja konkursus tik į įstaigų vadovų – valstybės tarnautojų – pareigas (VTĮ

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		sutartis). Todėl VTĮ 12 straipsnyje siūlytina palikti dabar galiojantį reglamentavimą, kad valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos konkursus į karjeros valstybės tarnautojo pareigas vykdo pačios arba jų prašymu karjeros valstybės tarnautojus ar tik aukštesniuosius vadovus atrenka Viešojo valdymo agentūra, o konkursus į įstaigų vadovų (valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį) pareigas centralizuotai vykdo Viešojo valdymo agentūra. Atitinkamai tikslinti VTĮ 36 straipsnio 2 dalies 1 punktą.	projekto 14 straipsnio 2 dalis, 36 straipsnio 2 dalies 1 punktas). Ši įstaiga neturės išteklių vykdyti ir pagal darbo sutartį dirbančių įstaigų vadovų konkursų. Tai viena iš esminių reformos krypčių – atsisakoma centralizuotos specialistų atrankos, atlaisvinant jos pajėgumus raktinių pareigybių paieškai ir įstaigų vadovų atrankoms.
36.		7. Siūlytina VTĮ 15 straipsnio 1 dalies nuostatoje atsisakyti 5 metų termino įtvirtinimo dėl sudėtingo praktinio įgyvendinimo. Taip pat šios dalies nuostata koreguotina, nes perkėlimas nuolat, bet ne ilgiau kaip 3 metams yra neįmanomas.	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 15 straipsnio 1 dalyje 5 kalendorinių metų laikotarpis paliekamas įstaigų prašymu – jis būtinas, kad laikino perkėlimo ribojimas nebūtų apeinamas, kartojant perkėlimus po trumpų pertraukų. Formuluotė „nuolat arba laikinai, bet ne ilgiau kaip 3 metams (atskiri laikotarpiai sumuojami) per pastaruosius 5 kalendorinius metus“ aiški: 3 metų terminas lingvistiškai siejamas tik su laikinu perkėlimu.
37.		8. Įvertinus tai, kad įstaigų vadovai jau yra laimėję konkursus į valstybės tarnautojo pareigas, siūlytina tikslinti VTĮ 15 straipsnio 8 dalies nuostatą nustatant galimybę įstaigos vadovui (jo prašymu ir jei jo tarnybinė veikla vertinimo metu du kartus iš eilės buvo įvertinta kaip viršijanti lūkesčius) be pakartotinio konkurso būti perkeltam į karjeros valstybės tarnautojo pareigas toje pačioje ar kitoje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje.	**Neatsižvelgta.** Siekiama išvengti situacijų, kai kadencijos pabaigoje įstaigų vadovai steigtųsi pareigybes ir į jas persikeltų; tai keltų ir interesų konflikto riziką.
38.		9. Pakartotinai atkreiptinas dėmesys, kad siekiant užtikrinti karjeros valstybės tarnautojų lygiateisiškumo principą, siūlytume svarstyti galimybę reglamentuoti ne tik karjeros ar laikinųjų valstybės tarnautojų, ne trumpiau kaip 6 mėnesius per kalendorinius metus einančių valstybės tarnautojų pareigas	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 18 straipsnio 4 dalyje vertinimo sąlyga nekeičiama. Laikinai į tarptautines ar Europos Sąjungos institucijas perkelto valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos vertinti nėra

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		valstybės ar savivaldybės institucijose ar įstaigose, bet ir pagal VTĮ 17 straipsnio 2 dalį laikinai perkeltų į pareigas tarptautinėse ir Europos Sąjungos institucijose ar užsienio valstybių institucijose, tarnybinės veiklos vertinimą. Šiuo metu nėra galimybės skatinti laikinai perkeltų į pareigas tarptautinėse ir Europos Sąjungos institucijose ar užsienio valstybių institucijose karjeros valstybės tarnautojų, delegavimo laikotarpiu, nes delegavimo laikotarpiu tarnybinės veiklos vertinimas jiems nėra atliekamas.	pagrindo, nes užduotis jam nustato ir veiklą stebi priimančioji organizacija. Prireikus pareiginės algos koeficientas gali būti padidintas VTĮ projekto 20 straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka, kai darbo užmokestis mokamas iš įstaigos asignavimų.
39.		10. VTĮ 18 straipsnio 2 dalis nustato įstaigos vadovo tarnybinės veiklos tikslą – nustatyta tvarka įvertinti jo vadovaujamos įstaigos darbuotojų įsitraukimą, jo kompetencijas ir pasiektus rezultatus įgyvendinant susitarimą dėl pagrindinių kadencijos laikotarpio ir (ar) tam tikrų jo etapų veiklos tikslų ir rezultatų. Aiškinamajame rašte dėstoma, kad „darbuotojų įsitraukimo lygio matavimas yra vienas iš patikimiausių vidinės organizacijos „temperatūros“ rodiklių. Jis padeda suprasti, kaip darbuotojai vertina vadovavimą, organizacijos kultūrą, procesus ir misiją. Tinkamai naudojamas, šis matavimas leidžia labai konkrečiai įvertinti tiek įstaigos veiklos efektyvumą, tiek teikiamų paslaugų kokybę.“ Pažymėtina, kad norint įvertinti įstaigos darbuotojų įsitraukimą, prieš kiekvieną įstaigos vadovo tarnybinės veiklos vertinimą, kuris gali būti ir kasmetinis ir neeilinis, įstaigos privalėtų atlikti darbuotojų įsitraukimo tyrimą (vykdyti darbuotojų apklausas, apdoroti gautus rezultatus, rengti išvadas ir pan.), kuris reikalauja daug laiko ir žmogiškųjų išteklių. Be to, kaip darbuotojai vertina vadovavimą, procesus, misiją ir pan. padeda įvertinti įstaigos vadovo kompetencijos vertinimas, taikant 360 laipsnių kompetencijų vertinimą, atliekamas pagal šiuo metu galiojančius poįstatyminius teisės aktus. Todėl abejotina, kad toks įstaigos vadovo veiklos vertinimo procedūrų sudėtingumas galėtų duoti kokybišką ir	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 18 straipsnio 2 dalyje darbuotojų įsitraukimo vertinimas paliktas – tai viena iš tarnybinės veiklos vertinimo tobulinimo krypčių. Aiškinamajame rašte nurodyta, kad darbuotojų įsitraukimas būtų matuojamas Vidaus reikalų ministerijos atliekamo Viešojo valdymo sektoriaus darbuotojų motyvacijos, įsitraukimo ir pasitenkinimo darbu tyrimo pagrindu, todėl atskiro tyrimo kiekvienoje įstaigoje prieš kiekvieną vertinimą atlikti nereikės.

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		efektyvų rezultatą, pateisintų tikslą ir būtų išties naudingas tiek pačiam vadovui, tiek ir įstaigai.	
40.		11. Atkreiptinas dėmesys, kad pagal šiuo metu galiojantį reguliavimą, įstaigos vadovo kompetencijos vertinimas atliekamas tik du kartus per kadenciją ir tik kasmetinio vertinimo metu. Karjeros valstybės tarnautojų ir laikinųjų valstybės tarnautojų kompetencija vertinama taip pat tik kasmetinio vertinimo metu, o pavaldžių asmenų turinčių valstybės tarnautojų tai daroma tik kas du metus. Atsižvelgiant į tai, siūlytina svarstyti galimybę keisti VTĮ 18 straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytą atitinkamai įstaigos vadovo ar karjeros ir laikinojo valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos vertinimo tikslą.	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 18 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyti vertinimo tikslai nekeičiami. Vertinimo tikslas nepriklauso nuo vertinimo dažnumo; kompetencijų vertinimo dažnumas nustatomas Vyriausybės tvirtinamoje tarnybinės veiklos vertinimo tvarkoje (18 straipsnio 14 dalis).
41.		13. VTĮ priedas įvardijamas kaip nustatantis „minimalius pareiginių algų koeficientus“, tačiau VTĮ 20 straipsnyje, reglamentuojančiame pareiginės algos nustatymą, nebelieka įstatymo turinio sąsajos su priede nustatytais minimaliais koeficientais ir jų paskirtimi, trūksta nuostatos, kurioje būtų nurodyta, kad pareiginės algos koeficientas negali būti nustatytas mažesnis už minimalų koeficientą, patvirtintą šio įstatymo priede.	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 20 straipsnis atskira nuostata dėl minimalaus koeficiento nepapildomas. Minimalių koeficientų paskirtis nurodyta pačiame 1 ir 2 priedų pavadinime bei 8 straipsnio 2 dalyje, todėl kartoti tai 20 straipsnyje nėra tikslinga.
42.		15. VTĮ 20 straipsnio 5 dalyje siūloma įtvirtinti naują nuostatą, leidžiančią įstaigos vadovui priimti sprendimą dėl tarnautojų pareiginės algos koeficientų padidinimo „nevertinant valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos“, atsižvelgiant į įstaigoje likusius nepanaudotus asignavimus. Tokia nuostata prieštarauja Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsniui, kuriame numatyta, kad biudžetiniais metais asignavimai darbo užmokesčiui gali būti didinami tik iš sutaupytų asignavimų ir tik tais atvejais, kai toks padidinimas nelemia papildomo asignavimų poreikio kitais biudžetiniais metais. Siūlomas reguliavimas kelia riziką vienkartinius einamųjų metų lėšų sutaupymus paversti nuolatiniu ir tęstiniu finansiniu įsipareigojimu ateinantiems	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 20 straipsnio 5 dalis paliekama. Analogiškas mechanizmas nuo 2024 m. veikia pagal Vidaus tarnybos statutą ir pasiteisino; jis ribojamas skirtais asignavimais, darbo apmokėjimo sistemos kriterijais ir pareigybei nustatytu didžiausiu pareiginės algos koeficientu. Tai viena iš darbo apmokėjimo instituto tobulinimo krypčių – įstaigos vadovui suteikiama daugiau teisių spręsti dėl darbo užmokesčio didinimo.

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		biudžetiniams metams, kuriems padengti vėlesniais laikotarpiais prireiks papildomų biudžeto lėšų. Be to, ši nuostata galimai prieštarauja darbo apmokėjimo skaidrumui, metinio vertinimo prasmei darbo užmokestį siejant su pasiektais veiklos rezultatais bei darbuotojų kompetencijomis. Siūlytina tikslinti 20 straipsnio 5 dalį, atsisakant galimybės didinti pareiginės algos koeficientus nevertinant tarnautojo veiklos, arba numatyti, kad sutaupyti asignavimai gali būti naudojami tik vienkartinėms skatinimo priemonėms, kurios nesukuria ilgalaikių finansinių įsipareigojimų ateinantiems biudžetiniams metams.	
43.		17. VTĮ 34 straipsnio 2 dalyje (dėl materialinės pašalpos skyrimo) numatytos garantijos yra tiesiogiai siejamos su valstybės tarnautojo „artimaisiais giminaičiais“. Įvertinus tai, kad ši nuostata reglamentuoja tiesioginį piniginių garantijų taikymą (biudžeto lėšų išmokėjimą), įstatyme turėtų būti įtvirtintas tikslus gavėjų ratas aiškiai atskleidžiant kokie asmenys yra laikomi „artimais giminaičiais“, Siekiant skaidraus viešųjų finansų valdymo ir išvengti teisinio neaiškumo bei rizikos dėl nepagrįsto ar nevienodo valstybės lėšų panaudojimo skirtingose institucijose, siūlytina sąvoką „artimieji giminaičiai“ apibrėžti VTĮ 3 straipsnyje, taip užtikrinant, kad finansines išmokas lemiantis asmenų ratas būtų identiškas visose įstatymo normose (įskaitant 4 str. 2 d. 7 p. ir 10 str. 4 d. 3 p.) ir nekiltų interpretavimo galimybių nustatant teisę į įstatymu nustatytas garantijas.	**Neatsižvelgta.** Sąvoka „artimieji giminaičiai“ VTĮ projekto 3 straipsnyje neapibrėžiama, nes ji nustatyta Civilinio kodekso 3.135 straipsnyje ir vienodai taikoma visose įstatymo normose.
44.		18. VTĮ 30 straipsnio 4 dalies 3 punkte siūlome patikslinti, kad vienų metų trukmės nemokamoms atostogoms dėl šeiminių ar kitų aplinkybių būtų taikoma suminė apskaita, t. y. vieni metai, o ne vienas kartas per 5 metus. Praktikoje gali būti tokių situaciją, kai valstybės tarnautojui vienu kartu reikės 3 mėnesių, o po metų – 4 mėnesių trukmės nemokamų atostogų dėl šeiminių ar kt. aplinkybių.	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 30 straipsnio 4 dalies 3 punkte palikta nuostata, kad pasinaudoti iki vienų metų trukmės nemokamomis atostogomis valstybės tarnautojas gali ne dažniau kaip vieną kartą per 5 metus. Kitos institucijos teikė pastabas, kad suminę apskaitą būtų sudėtinga taikyti, nes įstaiga

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
			neturėtų informacijos, ar valstybės tarnautojas tokiomis atostogomis naudojosi ankstesnėse darbovietėse.
45.		19. Siūlytina keisti VTĮ 34 straipsnio 6 punkto formuluotę, nes nėra aišku, kokias atvejais, kokioms sąlygoms esant, valstybės tarnautojo pareigybė gali būti naikinama. Aiškinamajame rašte nurodoma, kad siūloma papildyti VTĮ 24 straipsnį 6 dalimi, siekiant apsaugoti valstybės tarnautojų interesus, tačiau nuostatą galima interpretuoti ir kaip daugiau laisvių suteikimą įstaigoms (nes pareigybė gali būti panaikinta, kai funkcija (funkcijos) tampa pertekline ir valstybės tarnautojas nesutinka būti perkeliamas į kitas pareigas). Siekiant nuostatą pateikti kaip garantiją, turėtų būti nurodyta, kad valstybės tarnautojui turi būti siūlomos kitos pareigos, ir jis gali būti atleidžiamas tik jei nesutinka jų eiti, tačiau kitų pareigų siūlymas net nėra paminėtas.	**Atsižvelgta iš dalies.** Pareigybės panaikinimo pagrindai ir sąlygos perkelti į VTĮ projekto 35 straipsnio 8 dalį: funkcija tampa pertekline dėl darbo organizavimo pakeitimų ar kitų su įstaigos veikla susijusių priežasčių ir valstybės tarnautojas nesutinka būti perkeltas į kitas laisvas pareigas arba tokių pareigų nėra; apie numatomą atleidimą valstybės tarnautojas įspėjamas Darbo kodekso 57 straipsnyje nustatytais terminais. Pareigų siūlymas kaip atskira garantija nenustatomas – vietoj to numatytas 5 metų valstybės tarnautojo statuso atkūrimo terminas (33 straipsnio 1 dalies 1 punktas) ir perkėlimo į kitas pareigas galimybė.
46.		19. Kadangi dabartinėje VTĮ redakcijoje nėra reglamentuotas nei pareigybės naikinimas, nei jos keitimas, siūlytina svarstyti galimybę tai aptarti plačiau. T. y. remiantis teisime praktika apibrėžti, kas galėtų būti laikoma pareigybės keitimu, o kokiais atvejais turėtų būti traktuojama, kad pareigybė yra naikinama. Tai išspręstų dabar praktikoje kylančius ginčus ir nevienodą panašių situacijų traktavimą.	**Neatsižvelgta.** Pareigybės keitimo ir naikinimo atribojimas VTĮ projekte atskirai neaptariamas. Praktika yra nusistovėjusi: pareigybė gali būti keičiama valstybės tarnautojo sutikimu, o nesant sutikimo, tačiau esant būtinybei vykdyti funkcijas, pareigybė naikinama.
47.	Lietuvos Respublikos finansų ministerija	1. Pažymime, kad VTĮ projekto 3 straipsnio 11 dalyje siūlomas valstybės tarnautojo apibrėžimas („valstybės tarnautojas – asmuo, einantis pareigas valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, jeigu jų statuso nereglamentuoja kiti įstatymai, išskyrus asmenis, atliekančius ūkinio ar techninio pobūdžio funkcijas“) ir Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo Nr. X-1253 2 straipsnio pakeitimo įstatymo projekte Nr. 25-	**Neatsižvelgta.** Viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 17 dalies pakeitimo projektas į paketą neįtrauktas – nuspręsta Viešojo administravimo įstatymo kol kas nekeisti. Pagal Vidaus audito ir vidaus kontrolės įstatymo projekto nuostatas vidaus auditoriai turėtų valstybės tarnautojo statusą.

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		16231(2) (toliau – VKVAĮ projektas) 2 straipsnio 5 dalyje siūlomas vidaus auditoriaus apibrėžimas („Vidaus auditorius – vidaus audito tarnybos valstybės tarnautojas arba kitą įstatymuose nustatytą statusą turintis asmuo, atliekantis vidaus auditą“) galimai nedera tarpusavyje, nes VTĮ projekte nustatyta, kad valstybės tarnautoju gali būti asmuo, einantis pareigas valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, jeigu jų statuso nereglamentuoja kiti įstatymai, išskyrus asmenis, atliekančius ūkinio ar techninio pobūdžio funkcijas. Vadinasi, ūkinio ar techninio pobūdžio funkcijas atliekantys darbuotojai negali būti valstybės tarnautojais. Atkreipiame dėmesį į tai, kad Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 17 dalyje nustatyta, kad vidaus administravimas – tai veikla, kuria užtikrinamas viešojo administravimo subjekto, turinčio viešojo juridinio asmens statusą, savarankiškas funkcionavimas (personalo administravimas <...>, vidaus auditas, <...>, kita ūkinio ar techninio pobūdžio veikla), kad jis galėtų atlikti viešąjį administravimą. Tokia sąvokos formuluotė leidžia teigti, kad į ūkinio ar techninio pobūdžio veiklos apimtį patenka ir vidaus auditas, kurį atliekantys darbuotojai, vadovaujantis VTĮ projekto 3 straipsnio 11 dalimi, negalėtų turėti valstybės tarnautojo statuso. Pažymėtina, kad VKVAĮ projekte kaip tik siūloma grąžinti galimybę vidaus auditoriams turėti valstybės tarnautojo statusą. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir siekiant ateityje išvengti minėtų įstatymų nuostatų skirtingo interpretavimo bei praktinio taikymo problemų, siūlome į VTĮ projekto paketą įtraukti ir Viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 17 dalies pakeitimo projektą ir kartu patobulinti jame nustatytą vidaus administravimo apibrėžimą, neįvardijant vidaus audito, personalo valdymo ir kitų veiklų šalia formuluotės kita ūkinio ar techninio pobūdžio veikla	

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		ir nesuponuojant, kad visos nurodytos veiklos patenka į ūkinio ar techninio pobūdžio veiklos apimtis.	
48.		5. VTĮ projekto 18 str. 13 p. nurodoma, kad valstybės tarnautojas, nesutinkantis su tarnybinės veiklos vertinimu, turi teisę kreiptis į įstaigoje sudaromą apeliacinę vertinimo komisiją atlikti pakartotinį valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos vertinimą. Siūlome VTĮ projekte aiškiai nurodyti ar įstaigoje sudaroma apeliacinė komisija turi būti nuolatinė (nuolat veikianti) ar ji sudaroma tik gavus valstybės tarnautojo kreipimąsi.	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 18 straipsnio 13 dalyje nustatyta tik apeliacinės vertinimo komisijos sudarymo pareiga ir reikalavimas įtraukti darbuotojų atstovavimą įgyvendinantį asmenį. Komisijos veikimo formą (nuolatinė ar sudaroma kiekvienu atveju) sąmoningai paliekama spręsti pačioms įstaigoms; tarnybinės veiklos vertinimo tvarką nustato Vyriausybė (18 straipsnio 14 dalis).
49.		7. Valstybės tarnybos įstatymo 23 straipsnio 5 dalies 10 punkte siūloma nustatyti, kad šiukščiu pažeidimu laikomas nuolatinis (sisteminis) valstybės tarnautojo pareigybės aprašyme nustatytų funkcijų neatlikimas. Pažymime, kad sąvoka „nuolatinis (sisteminis) funkcijų neatlikimas“ yra vertinamojo pobūdžio ir nėra aišku, kada funkcijų neatlikimas būtų laikomas nuolatiniu (sisteminiu). Siūlome aiškiai ir nedviprasmiškai tai apibrėžti VTĮ projekte. Taip pat siūlome įvertinti ar nereikėtų be valstybės tarnautojo pareigybės aprašyme nustatytų funkcijų, įtraukti ir kitų pareigų, kurias tiesioginio vadovo pavedimu, turėtų vykdyti valstybės tarnautojas.	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 23 straipsnio 5 dalies 10 punkto formuluotė nekeičiama. Sąvoka „nuolatinis (sisteminis)“ yra vertinamojo pobūdžio sąmoningai – kiekvienas atvejis vertinamas individualiai tarnybinio nusižengimo tyrimo metu, o įrodinėjimo našta tenka įstaigai. Įstaigos nurodo praktinę problemą, kai valstybės tarnautojas sistemiškai neatlieka pareigybės aprašyme nustatytų funkcijų; tai viena iš esminių reformos krypčių.
50.	Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerija	Dėl Įstatymo projekto 34 straipsnio 6 dalies. Įstatymo projekto 34 straipsnio 6 dalimi siūloma nustatyti, kad „valstybės tarnautojo pareigybė gali būti panaikinta, kai valstybės tarnautojo atliekama darbo funkcija (funkcijos) tampa pertekline dėl darbo organizavimo pakeitimų ar kitų priežasčių, susijusių su valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos veikla, ir jis nesutinka būti perkeltas į kitas laisvas valstybės tarnautojo pareigas arba kai tokių valstybės tarnautojo pareigų toje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje nėra“. Panašus teisinis	**Neatsižvelgta.** Nuostata (VTĮ projekto 35 straipsnio 8 dalis) kaip tik ir įrašyta siekiant apsaugoti valstybės tarnautojus - pareigybių steigimas ar naikinimas yra įstaigos vadovo prerogatyva ir tokiu būdu ši nuostata tampa lengvai apeinama tiesiog panaikinus pareigybę.

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		reguliavimas yra taikomas darbuotojui, dirbančiam pagal darbo sutartį, vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodekso 57 straipsniu, tačiau pažymėtina, kad Darbo kodeksas papildomai nustato įspėjimo terminus, apibrėžia darbdavio pareigas, kai perteklinę darbo funkciją atlieka keletas darbuotojų, ir pan. Siekdami teisinio aiškumo ir kad darbdavys vienodai spręstų tiek tarnybos, tiek darbo santykius, būtų mažinama nepagrįsto atleidimo rizika, šalys aiškiai žinotų savo teises ir pareigas, kai darbo funkcija (funkcijos) tampa pertekline dėl darbo organizavimo pakeitimų ar kitų priežasčių, susijusių su valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos veikla, siūlytume Įstatymo projekto 34 straipsnio 6 dalį patikslinti taip: „Valstybės tarnautojo pareigybė gali būti panaikinta, kai valstybės tarnautojo atliekama darbo funkcija (funkcijos) tampa pertekline dėl darbo organizavimo pakeitimų ar kitų priežasčių, susijusių su valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos veikla, ir jis nesutinka būti perkeltas į kitas laisvas valstybės tarnautojo pareigas arba kai tokių valstybės tarnautojo pareigų toje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje nėra. Kai valstybės tarnautojo pareigybė naikinama dėl to, kad valstybės tarnautojo atliekama darbo funkcija (funkcijos) tampa pertekline dėl darbo organizavimo pakeitimų ar kitų priežasčių, susijusių su valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos veikla, taikomos Darbo kodekso 57 straipsnio 2, 3, 4, 6, 7, 8 ir 9 dalių nuostatos.“	
51.	Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija	1. Projektų aiškinamajame rašte nepateikti argumentai, kodėl keičiama Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo (toliau – VTĮ) 3 straipsnio 2 dalyje apibrėžta valstybės tarnautojo sąvoka. Nors Projektų aiškinamajame rašte ir nurodoma, kad techniniai VTĮ projekto keitimai neaptariami, tačiau, manytina, kad toks valstybės tarnautojo sąvokos keitimas negalėtų būti laikomas techniniu keitimu. Pažymėtina, kad dabartinė valstybės	**Atsižvelgta iš dalies.** Aiškinamasis raštas papildytas: jo 4 punkto dalyje „Dėl VTĮ projekto 3 straipsnio“ paaiškinta valstybės tarnautojo sąvokos keitimo esmė ir pateikti ūkinio ar techninio pobūdžio funkcijų pavyzdžiai (darbininkai, dokumentų registratoriai, santechnikai, elektrikai, duomenų

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		tarnautojo sąvoka išsamiai ir aiškiai nustato, kas yra valstybės tarnautojas, tuo tarpu nauja sąvoka gali sukelti nemažai interpretacijų ir galimai subjektyvaus vertinimo dėl to, kas yra „ūkinio ar techninio pobūdžio funkcija“, kas galėtų nepagrįstai lemti valstybės tarnautojo statuso praradimą. Atkreiptinas dėmesys, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo nuostatomis, teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas. Atsižvelgiant į tai, siūlytina arba nekeisti šiuo metu VTĮ įtvirtintos valstybės tarnautojo sąvokos, arba keisti aiškiai apibrėžiant, kokios funkcijos būtų laikomos ūkinėmis bei techninėmis, taip užtikrinant, kad visose valstybės ir savivaldybių institucijose dirbančių valstybės tarnautojų funkcijos būtų vertinamos vienodai. Kartu VTĮ projekto aiškinamajame rašte prašytume detaliau pagrįsti teikiamo siūlymo būtinumą, motyvus ir laukiamus teigiamus rezultatus, taip pat nurodyti, kiek valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį, teikiami siūlymai paliestų, kiek buvusių valstybės tarnautojų galėtų atkurti valstybės tarnautojų statusą. Taip pat prašytume pateikti preliminarų lėšų poreikį išeitinėms išmokoms mokėti šiuo metu pagal darbo sutartį dirbantiems darbuotojams, kuriuos reikės atleisti dėl teikiamo siūlymo įgyvendinimo, tuo labiau, kad Projektų rengėjai nurodo, jog šios išlaidos turės būti dengiamos iš įstaigoms skirtų asignavimų, t. y. nenumatant papildomo finansavimo priimtam įstatymui įgyvendinti.	bazių administratoriai). Siūlymo nekeisti sąvokos neatsižvelgta – vienas iš esminių projekto tikslų yra grąžinti iki 2024 m. sausio 1 d. galiojusią valstybės tarnautojo sampratą (VTĮ projekto 3 straipsnio 11 dalis). Dėl lėšų poreikio išeitinėms išmokoms – neatsižvelgta. Atskiras lėšų poreikis išeitinėms išmokoms neskaičiuotas, nes darbuotojų atleisti nenumatoma: pareigybių skaičius nesikeis, o darbuotojų pareigybių keitimas valstybės tarnautojų pareigybėmis numatytas iki 2032 m. sausio 1 d. (VTĮ projekto 3 straipsnio (įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas) 10 dalis). Didžioji dalis asmenų statusą atkurs be konkurso VTĮ projekto 33 straipsnio nustatyta tvarka, o galimos išlaidos bus dengiamos iš institucijoms ir įstaigoms skirtų asignavimų (aiškinamojo rašto 13 punktas).
52.		7. VTĮ projekto 20 straipsnio 4 dalies 1 ir 2 punktuose nustatomas principas, kad mažesnis nei 0,06 pareiginės algos koeficientas gali būti taikomas tuo atveju, kai pareiginės algos koeficientas viršija tai pareigybei nustatytą didžiausią pareiginės algos koeficientą. Pažymėtina, kad Projektų aiškinamajame rašte sistemiškai	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 20 straipsnio 4 dalies 1 ir 2 punktuose principas paliktas. Tai ne VTĮ, o įstaigos darbo apmokėjimo sistemos klausimas: jeigu padidinus pareiginės algos koeficientą 0,12

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		akcentuojama, kad VTĮ pakeitimai, be kita ko, skirti infliacijai kompensuoti, valstybės tarnybos konkurencingumui palaikyti, didinti valstybės tarnautojų motyvaciją ir lojalumą, sklandžiam valstybės biudžeto planavimui ir socialiniam teisingumui užtikrinti. Manytina, kad VTĮ projekto 19 straipsnio 4 dalies 1 ir 2 punktuose nustatomas principas neatitinka Projektų aiškinamajame rašte deklaruojamų siekių, ir įgyvendinus minėtą principą, valstybės tarnautojai būtų demotyvuoti tobulėti, siekti karjeros ar geresnių darbo rezultatų.	būtų viršytas pareigybei darbo apmokėjimo sistemoje nustatytas didžiausias koeficientas, tikslintina darbo apmokėjimo sistema.
53.		11. Atsižvelgiant į tai, kad valstybės tarnautojo tarnybinės veiklos vertinimas yra kompleksinis, siūlytina VTĮ projekto 18 straipsnio 3 dalies nuostatoje „kompetenciją, pareigybės aprašyme nustatytų funkcijų atlikimą ir (ar) pasiektus veiklos rezultatus“ atsisakyti jungtuko „ar“.	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 18 straipsnio 3 dalyje jungtukas „ir (ar)“ paliktas sąmoningai: be kompetencijų, alternatyviai galima vertinti arba pareigybės aprašyme nustatytų funkcijų atlikimą, arba pasiektus veiklos rezultatus (kai siekiami rezultatai nenustatomi), arba abu.
54.		13. VTĮ projekto 18 straipsnio 13 dalyje nurodyta, jog „į apeliacinę vertinimo komisiją traukiamas darbuotojų atstovo paskirtas atstovas, taip pat gali būti traukiami kitų organizacijų atstovai“, tačiau kiti nurodytos komisijos sudarymo ypatumai VTĮ projekte nėra aptariami. Siekiant užtikrinti apeliacinių komisijų sudarymo skaidrumą, siūlytina įvertinti galimybę VTĮ projekto 18 straipsnio 14 dalyje nustatyti, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybė nustato ne tik valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo tvarką, bet ir apeliacinės komisijos sudarymo tvarką.	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 18 straipsnio 14 dalyje Vyriausybei pavesta nustatyti valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo tvarką; apeliacinės vertinimo komisijos sudarymo tvarka yra šios tvarkos dalis, todėl įstatyme atskirai nedetalizuojama, siekiant neapkrauti įstatymo ir Vyriausybės nutarimo pavadinimo pertekline informacija. Kartu 18 straipsnio 13 dalis patikslinta nurodant, kad į apeliacinę vertinimo komisiją traukiamas darbuotojų atstovavimą įgyvendinantis asmuo.
55.		14. Atsižvelgiant į tai, kad ir įstaigų vadovai gali steigti jų interesus atstovaujančias profesines sąjungas, siūlytina patikslinti VTĮ projekto 19 straipsnio 3 dalies paskutinįjį sakinį, užtikrinant visų valstybės tarnautojų teisę naudotis teisėmis vienodai,	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 19 straipsnio 3 dalies nuostata, kad įstaigų vadovų darbo apmokėjimo sistemą nustato juos į pareigas priimantis asmuo ar jo įgaliotas

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		nesusiejant įstaigų vadovams taikomos darbo apmokėjimo sistemos tvirtinimo tik su įstaigos vadovą priimančio asmens išimtine teise.	asmuo, palikta – tai viena iš darbo apmokėjimo instituto tobulinimo krypčių. Praktinių problemų dėl to nekyla, valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų vadovų profesinių sąjungų nėra. Įstaigų vadovams, tvirtinant darbo apmokėjimo sistemą, arba ją nustatant kolektyvinėje sutartyje kiltų interesų konfliktas, todėl ir buvo pasirinktas toks modelis.
56.		15. Atsižvelgiant į tai, kad, pirma, asmeniui pareiga įgyti specialiąją teisę gali atsirasti jam jau einant valstybės tarnautojo sąlygas, t. y. jis jos ne netektų, nes prieš tai neturėjo teisės ją įgyti, antra, gali susiklostyti atvejų, kai asmens į kitas pareigas nebūtų galima perkelti, o visą likusį tarnybos laikotarpį jį nušalinti nuo pareigų būtų objektyviai neįmanoma, siūlytina VTĮ projekto 35 straipsnio 1 dalies 14 punkte palikti žodį „neįgijo“.	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 35 straipsnio 1 dalies 15 punkte paliktas tik specialiosios teisės netekimo pagrindas. Valstybės tarnautojui jau einant pareigas nauja pareiga įgyti specialiąją teisę vienašališkai nenustatoma: tokiu atveju keičiamas pareigybės aprašymas arba valstybės tarnautojas su jo sutikimu perkeliamas į kitas pareigas.
57.		16. Valstybės tarnyboje turi dirbti kvalifikuoti ir jų pareigybei keliamus reikalavimus atitinkantys asmenys. Aiškinamajame rašte nepateikti motyvai dėl Projekto 2 straipsnio 9 dalyje teikiamo siūlymo, pagal kurį iki įstatymo įsigaliojimo metu pareigas einantys valstybės tarnautojai, neturintys aukštojo išsilavinimo, toliau eitų valstybės tarnautojo pareigas, todėl abejojame jo sukuriama pridėtine verte ir siūlome jo atsisakyti.	**Neatsižvelgta.** Nuostata palikta (VTĮ projekto 3 straipsnio (įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas) 6 dalis). Ji skirta asmenims, valstybės tarnautojo pareigas einantiems nuo 1999 m., kai aukštojo išsilavinimo reikalavimas tam tikrų kategorijų valstybės tarnautojams dar nebuvo nustatytas; vien Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos sistemoje tokių valstybės tarnautojų yra keli šimtai.
58.	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija	VTĮ projekto 12 straipsnio 2 dalyje siūloma keisti šiuo metu taikomą konkursų organizavimo modelį, atsisakant centralizuoto konkursų vykdymo per Viešojo valdymo agentūrą t.y. siūloma grįžtį prie buvusios praktikos, kai konkursus į valstybės tarnautojų	**Atsižvelgta iš dalies.** Aiškinamojo rašto dalis „Dėl VTĮ projekto 12 straipsnio“ papildyta argumentacija dėl atrankų decentralizavimo naudos, taip pat nurodyta, kad

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		pareigas organizuodavo pačios įstaigos. Atsižvelgiant į tai, manome, kad tikslinga būtų papildomai įvertinti tokio reguliavimo pakeitimo pagrįstumą ir poveikį institucijoms, įskaitant galimą administracinės naštos didėjimą bei papildomų žmogiškųjų išteklių poreikį, taip pat įvertinti iki šiol taikyto atrankų modelio sukurtą pridėtinę vertę. Visgi, jeigu būtų pritarta siūlymui konkursų į valstybės tarnautojų pareigas organizavimo ir vykdymo funkciją perduoti pačioms įstaigoms, siekiant išvengti galimo administracinės naštos didėjimo bei papildomų žmogiškųjų išteklių poreikio, siūlytina svarstyti galimybę dalį šių funkcijų perduoti Nacionaliniam bendrųjų funkcijų centrui, analogiškai šiuo metu jo vykdomoms darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį, konkursų organizavimo procedūroms.	Vyriausybės įgaliota įstaiga įstaigoms teiks metodinę pagalbą ir per patikrinimus užtikrins atrankų skaidrumą. Atskiro poveikio institucijoms vertinimo nepateikta.
59.	Lietuvos Respublikos energetikos ministerija	1 pastaba. Atleidimo ir įspėjimo terminai / lankstumas <...>. Siūlome įvertinti galimybę nustatyti lankstesnius/sutrumpinti įspėjimo terminus valstybės tarnautojams dėl atleidimo iš pareigų, numatant įstaigos vadovui diskrecijos teisę kiekvienu konkrečiu atveju pačiam įvertinti su VT atleidimu susijusias aplinkybes bei pasirinkti ir/ar spręsti apie įspėjimo dėl atleidimo iš einamų pareigų terminą <...>.	**Neatsižvelgta.** Įspėjimo apie atleidimą panaikinus pareigybę terminai VTĮ projekto 35 straipsnio 8 dalyje suderinti su Darbo kodekso 57 straipsnyje darbuotojams nustatytais terminais. Įstaigos vadovui suteikus diskreciją kiekvienu atveju nustatyti trumpesnius įspėjimo terminus, valstybės tarnautojų garantijos būtų mažesnės nei darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, ir susidarytų prielaidos nevienodai praktikai. Kartu VTĮ projekte nustatyta daugiau lankstumo valdant žmogiškuosius išteklius: pareigybė gali būti panaikinta, kai jos funkcijos tampa perteklinės (35 straipsnio 8 dalis), o sistemingas pareigybės aprašyme nustatytų funkcijų neatlikimas laikomas šiurkščiu tarnybiniu nusižengimu (23 straipsnio 5 dalies 10 punktas).

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
60.		2 pastaba. Papildomų išlaidų poreikis kompensacijų už nepanaudotas atostogas, stažo kontekste. <...> siūlome projekto rengėjams atlikti išsamų finansinio poveikio vertinimą ir numatyti skirti papildomus valstybės biudžeto asignavimus ministerijoms ir kitoms valstybės institucijoms ir įstaigoms, kurie būtų reikalingi siūlomam reguliavimui įgyvendinti.	**Atsižvelgta iš dalies.** Įstatymų projektams įgyvendinti reikalingų lėšų poreikis įvertintas aiškinamojo rašto 13 punkte. Papildomų asignavimų skyrimo klausimas sprendžiamas Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo nustatyta tvarka rengiant atitinkamų metų valstybės biudžeto projektą.
61.		3 pastaba. Dėl galimybės atkurti karjeros valstybės tarnautojo statusą. <...> manytina, kad asmenų grįžimas į karjeros valstybės tarnybą turėtų būti užtikrinamas bendrais pagrindais, dalyvaujant konkursuose į tuo metu faktiškai egzistuojančias ir laisvas valstybės tarnautojo pareigas. Iš esmės, nematome jokių argumentų ir tikslo, kodėl reikia vėl įkarjerinti.	**Neatsižvelgta.** Galimybė atkurti valstybės tarnautojo statusą asmenims, atleistiems įgyvendinant 2023 m. gegužės 25 d. Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 pakeitimo įstatymo Nr. XIV-1985 2 straipsnio 8 dalį (VTĮ pakeitimo įstatymo projekto 3 straipsnio 9 dalis), yra viena iš pagrindinių valstybės tarnautojo sąvokos keitimo įgyvendinimo priemonių. Statusas atkuriamas grąžinant asmenį į eitas arba, jeigu nėra galimybės, į kitas lygiavertes ar žemesnes karjeros valstybės tarnautojo pareigas (VTĮ projekto 33 straipsnio 1 dalis), todėl teisė į jau užimtas pareigas nesukuriama. Šiuo mechanizmu įstaigos galės pasinaudoti keisdamos darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybes, kurių funkcijos atitinka valstybės tarnautojo sąvoką, valstybės tarnautojų pareigybėmis (VTĮ pakeitimo įstatymo projekto 3 straipsnio 10 dalis), išvengdamos konkursų organizavimo.
62.	Lietuvos Respublikos	1.4. Trūksta aiškumo, kaip bus vertinama, ar iš karjeros valstybės tarnautojų pareigų atsistatydinęs valstybės tarnautojas, siekiantis atkurti savo karjeros valstybės tarnautojo statusą pagal VTĮ	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 33 straipsnio 1 dalies 3 punkto formuluotė nekeista. Darbas viešojo

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
	užsienio reikalų ministerija	projektu siūlomą 33 straipsnio 1 dalies 3 punktą, dirbo viešojo administravimo srityje.	administravimo srityje įrodomas kaip ir šiuo metu – darbdavio pažyma ar darbo sutartimi; tarptautinių organizacijų atveju tai matyti iš organizacijos statuto ir pareigybės turinio.
63.	Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija (pasiūlymas pateiktas 2026-11-10 elektroniniu laišku)	DTĮ 43 straipsnio 4^1 dalyje siūlytume patikslinti formuluotę ir išdėstyti ją taip: „4^1. Diplomatas, išskyrus diplomatą, dirbantį pagal terminuotą diplomato sutartį, jo prašymu gali būti nuolat perkeltas į karjeros valstybės tarnautojo pareigas <...>. Tokiu atveju diplomato tarnybos sutartis ar terminuota diplomato tarnybos sutartis nutraukiama šio įstatymo 92 straipsnio 1 dalies 5, 7, 10, 11, 12, 14, 15 punktų ar 2 dalies 2, 6, 7, 8 ar 9 punktų, ar 3 dalyje nurodytu pagrindu <...>.“	**Atsižvelgta iš dalies.** Diplomatinės tarnybos įstatymo projekto 4 straipsniu keičiamo 43 straipsnio 4^1 dalyje nustatyta, kad nuolatinis perkėlimas į karjeros valstybės tarnautojo pareigas netaikomas diplomatams, dirbantiems pagal terminuotą diplomato tarnybos sutartį; nuolatinio perkėlimo tvarka ir sąlygos nustatytos VTĮ projekto 15 straipsnio 13 dalyje. Į nuolatinio perkėlimo pagrindų sąrašą įtraukti tik su diplomato kalte ar neigiamomis aplinkybėmis nesusiję diplomato tarnybos sutarties nutraukimo pagrindai (Diplomatinės tarnybos įstatymo 92 straipsnio 1 dalies 5, 10, 14 ir 15 punktai, 2 dalies 2, 6 ir 8 punktai, o 2 dalies 9 punktas – tik kai diplomatas atšaukiamas atsižvelgiant į priimančiosios valstybės pranešimą). Pagrindai, susiję su leidimo dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ar specialiosios teisės netekimu, neigiamu tarnybinės veiklos vertinimu ar pažeidimais priimant į diplomatinę tarnybą, neįtraukti.
64.	Viešojo valdymo agentūra	2. Siūlytina tikslinti Projekto 9 straipsnio 3 dalies nuostatą, nustatančią, kad valstybės tarnautojų pareigybių pagal kitus įstatymus prilyginimą šio įstatymo priede nurodytoms pareigybėms atlieka Viešojo valdymo agentūra pagal Viešojo valdymo agentūros direktoriaus nustatytus kriterijus ir tvarką.	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 9 straipsnio 4 dalyje palikta, kad pareigybių pagal kitus įstatymus prilyginimą atlieka Vyriausybės įgaliota įstaiga jos vadovo nustatytais kriterijais ir tvarka. Ši įstaiga paliekama centruojančia įstaiga: prireikus ji galės

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		Pareigybių pagal kitus įstatymus prilyginimas turėtų būti siejamas ne tik su Projekto priede nustatytomis pareigybėmis, bet ir su pareigybės lygmeniu, nustatytu Valstybės tarnautojų pareigybių aprašymo ir vertinimo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2018 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1176 (toliau – Metodika). Toks poreikis kyla dėl to, kad pareigybių prilyginimas yra reikšmingas ne tik pareiginės algos koeficiento nustatymui, bet ir tipinių specialiųjų reikalavimų valstybės tarnautojams, taip pat kompetencijų bei jų pakankamų lygių nustatymui pagal Metodikos 1 priede įtvirtintus pareigybės lygmenis. Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad galiojančios Metodikos 11 punkte jau yra įtvirtintas pareigybių pagal kitus įstatymus prilyginimo reglamentavimas. Jame nustatyta, kad Valstybės tarnybos įstatymo 8 straipsnio 4 dalyje numatytu atveju valstybės tarnautoją į pareigas priimantis asmuo arba kolegialios institucijos vadovas, suderinęs su Viešojo valdymo agentūra, atsižvelgdamas į pareigybės pavaldumą, veiklos sritis, specializaciją, funkcijas, specialiuosius reikalavimus ir kompetencijas, pareigybę priskiria Valstybės tarnybos įstatymo 1 ir 2 prieduose nustatytai pareigybei bei Metodikos 1 priede nustatytam pareigybės lygmeniui. Atsižvelgiant į tai, siūlytina Projekto 9 straipsnio 3 dalyje nustatyti, kad valstybės tarnautojo pareigybės pagal kitus įstatymus prilyginimas atliekamas Vyriausybės nustatyta tvarka. Alternatyviai svarstytina atsisakyti šios nuostatos įstatyme ir pareigybių pagal kitus įstatymus prilyginimo reglamentavimą palikti poįstatyminiame teisės akte – Metodikoje, kaip tai nustatyta šiuo metu galiojančiame teisiniame reguliavime.	gauti informacijos iš atitinkamos institucijos ir įvertinti pareigybės atitiktį (pavyzdžiui, nuolat į karjeros valstybės tarnautojo pareigas perkeliamų žvalgybos pareigūnų, vidaus tarnybos sistemos pareigūnų ar diplomatų pareigybes).
65.		3. Projekto 10 straipsnio 7 dalyje nustatyta, kad priimami ar perkeliami valstybės tarnautojai apie tarnybos sąlygas ir šių sąlygų pakeitimus informuojami Viešojo valdymo agentūros direktoriaus	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 10 straipsnio 7 dalis paliekama – priimami ar perkeliami valstybės tarnautojai apie

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		nustatyta tvarka. Galiojanti Valstybės tarnybos įstatymo redakcija nereglamentuoja informavimo apie valstybės tarnautojų tarnybos sąlygas. Pažymėtina, kad Valstybės tarnybos įstatymo 2 straipsnio 1 dalis nustato, kad darbo santykius ir socialines garantijas reglamentuojantys įstatymai ir kiti teisės aktai valstybės tarnautojams taikomi tiek, kiek jų statuso ir socialinių garantijų nereglamentuoja Valstybės tarnybos įstatymas. Atsižvelgiant į tai, vadovaujantis minėta Valstybės tarnybos įstatymo nuostata, priimant/perkeliant į valstybės tarnautojo pareigas, jis informuojamas apie valstybės tarnautojų tarnybos sąlygas, taikant Darbo kodekso nuostatas (Darbo kodekso 42 straipsnio 4 dalis, 44 straipsnis). Taip pat pažymėtina, kad kartu su Projektu derinimui pateiktas Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto 2, 8, 32 ir 56 straipsnio pakeitimo įstatymas nėra papildytas nuostata apie informavimą apie tarnybos sąlygas priimant į pareigas. Atsižvelgdami į tai, kad priimant/perkeliant į valstybės tarnautojo pareigas ir dabar turi būti informuojama apie tarnybos sąlygas ir informacija yra pateikiama taikant Darbo kodekso nuostatas, siūlytume įvertinti projekte numatyto papildomo teisės akto rengimo tikslingumą.	tarnybos sąlygas ir jų pakeitimus informuojami Vyriausybės įgaliotos įstaigos vadovo nustatyta tvarka. Vienoda tvarka, nustatyta centruojančios įstaigos, užtikrina vienodą praktiką visose įstaigose.
66.		4. Projekto 11 straipsnio 2 dalies 5 punkte ir 3 dalies 4–5 punktuose numatyta galimybė, kad įstaigų vadovus, taip pat politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojus į pareigas gali priimti ne tik atitinkamas subjektas (aukštesnės institucijos vadovas, Ministras Pirmininkas ar ministras), bet ir jų įgaliotas asmuo. Priėmimas į įstaigų vadovų ir politinio (asmeninio) pasitikėjimo pareigas yra esminė vadovo diskrecijos ir politinės atsakomybės realizavimo forma, todėl sprendimo delegavimas kelia abejonių dėl aiškaus atsakomybės priskyrimo. Politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai sudaro tiesioginę vadovo politinę komandą, todėl sprendimas dėl jų priėmimo turėtų	**Atsižvelgta iš dalies.** VTĮ projekto 11 straipsnio 3 dalies 5 punkte įgaliojimo galimybė sukonkretinta – „ministerijoje – ministras ar jo įgaliotas ministerijos kancleris“ (suderinta su Vyriausybės įstatymo 26 straipsnio 3 dalies 12 punktu). Kitur įgaliojimo galimybė paliekama: politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojai visais atvejais priimami politiko pasirinkimu, o įgaliojimu siekiama sumažinti politikų rutininių

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		būti priimamas asmeniškai. Atkreiptinas dėmesys, kad netgi ir pagal Projekto 3 straipsnio 7 dalį politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo siūlomą sąvoką, tai – valstybės tarnautojas, priimtas į pareigas valstybės politiko ar kolegialios valstybės institucijos pasirinkimu. Iš esmės pasirinkimo ir priėmimo sąvokos nėra ir negali būti atsietos. Leidus delegavimą, susidaro situacija, kai, pavyzdžiui, ministras ar Ministras Pirmininkas galėtų pavesti personalo funkcijas vykdančiam asmeniui priimti jų politinio (asmeninio) pasitikėjimu pagrindu priimamus valstybės tarnautojus. „Įgalioto asmens“ institutas nėra pakankamai aiškiai apibrėžtas, todėl sudaromos prielaidos nevienodai ir pernelyg plačiai taikyti šią nuostatą. Siūlome patikslinti 11 straipsnio 2 dalies 5 punktą ir 3 dalies 4–5 punktus, nustatant, kad sprendimą dėl įstaigų vadovų ir politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų priėmimo į pareigas priima tik įstatyme nurodyti subjektai (atitinkamai aukštesnės institucijos vadovas, Ministras Pirmininkas, ministras).	darbų (priėmimo dokumentų pasirašymo, atostogų, komandiruočių suteikimo ir pan.) naštą.
67.		7. Projekto 14 straipsnio 5 dalyje įtvirtintas įstaigos vadovo paskyrimas antrai kadencijai. Praktikoje susiduriama su problema, kad sprendimas dėl antros įstaigos vadovo kadencijos ne visada priimamas laiku, trūksta komunikacijos pareigas einančiam įstaigos vadovui bei Agentūrai. Tokia situacija mažina įstaigų vadovų kadencijų pratęsimo proceso skaidrumą ir apsunkina įstaigų vadovų konkursų planavimą. Todėl siūlytina svarstyti Projekto 14 straipsnio 5 dalies papildymą: „Sprendimas skirti įstaigos vadovą antrai kadencijai be konkurso priimamas likus ne mažiau kaip 6 mėnesiams iki jo pirmosios kadencijos pabaigos. Apie priimtą sprendimą nedelsiant informuojamas pareigas einantis įstaigos vadovas ir Viešojo valdymo agentūra. Įstaigos vadovo veiklos vertinimas, susijęs su sprendimu dėl skyrimo antrai kadencijai, atliekamas Vyriausybės nustatyta tvarka.“ Taip	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 14 straipsnio 5 dalyje sprendimo dėl antros kadencijos priėmimo terminas (ne mažiau kaip 6 mėnesiai iki pirmosios kadencijos pabaigos) jau nustatytas ir nekeičiamas. Informavimo apie priimtą sprendimą procedūros gali būti nustatytos įgyvendinamuosiuose teisės aktuose, neapkraunant įstatymo.

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		pat siūlytina sistemiškai atskirti sprendimo dėl įstaigos vadovo skyrimo antrai kadencijai priėmimo terminą ir konkurso į įstaigos vadovo pareigas paskelbimo terminą. Šie terminai negali sutapti, nes sprendimas dėl antros kadencijos turi būti priimtas anksčiau nei sprendžiama dėl konkurso paskelbimo. Atsižvelgiant į tai, siūlytina tikslinti Projekto 14 straipsnio 3 dalį: „Konkursas į įstaigos vadovo pareigas skelbiamas ne vėliau kaip likus 5 mėnesiams iki įstaigos vadovo kadencijos pabaigos.“	
68.		8. Kaip ir ankstesnėje Agentūros teiktoje išvadoje, siūlome įstatyme vengti perteklinio detalizavimo ir palikti tik esmines nuostatas, o detales perkelti į poįstatyminį reguliavimą. Pavyzdžiui, tai aktualu Projekto 18 straipsniui, kurio 1 ir 2 dalių esama redakcija jau yra pakankama. Naujos siūlomos formuluotės iš esmės dubliuoja galiojančias nuostatas, nes darbuotojų įsitraukimo užtikrinimas kyla iš vadovavimo kompetencijų, o rezultatų siekimas – iš pareigybės aprašymo. Todėl siūloma atsisakyti nereikalingo detalumo ir neplėsti įstatyminio reguliavimo ten, kur tai nebūtina.	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 18 straipsnio 1 ir 2 dalys paliekamos. Šiose dalyse būtina aiškiai nustatyti, kieno tarnybinė veikla vertinama ir koks yra vertinimo tikslas; darbuotojų įsitraukimo vertinimas yra viena iš esminių tarnybinės veiklos vertinimo tobulinimo krypčių.
69.		10. Siūlome Projekto 22 straipsnio 2 dalies 4 punkte neatsisakyti galimybės skatinti valstybės tarnautojus vienkartine pinigine išmoka Vyriausybės nustatyta tvarka. Pažymėtina, kad tokia skatinimo priemonė yra įtvirtinta ir Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo 10 straipsnio 2 dalies 4 punkte. Atsisakius šios nuostatos Projekte būtų mažesnės galimybės motyvuoti valstybės tarnautojus, taip pat sudaromos prielaidos pabloginti valstybės tarnautojų padėtį, palyginti su darbuotojais, dirbančiais pagal darbo sutartis, nes pastariesiems išlieka platesnės ir lankstesnės skatinimo galimybės. Jeigu būtų nuspręsta atsisakyti šios skatinimo priemonės, siūlytina užtikrinti teisinio reguliavimo nuoseklumą ir kartu teikti Valstybės ir savivaldybių įstaigų	**Neatsižvelgta.** Vienkartinės piniginės išmokos Vyriausybės nustatyta tvarka VTĮ projekto 22 straipsnio 2 dalyje atsisakyta. VTĮ skatinimas nesiejamas su Biudžetinių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo ir komisijų narių atlygio už darbą įstatymo reguliavimu, kuris susijęs ir su kitais įstatymais (Diplomatinės tarnybos įstatymu, Vidaus tarnybos statutu). Vietoj to 22 straipsnio 2 dalies 5 punkte įstaigoms palikta galimybė darbo apmokėjimo sistemoje nusistatyti kitas skatinimo priemones, neviršijančias 1 minimalios mėnesinės algos per kalendorinius metus.

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo pakeitimus, atsisakant analogiškos nuostatos ir jame.	
70.		13. Siūlome Projekto 36 straipsnio 2 dalies 2 punktą papildyti nuostata, įtvirtinta Projekto 37 straipsnio 1 ir 2 dalyse, o Projekto 37 straipsnį atitinkamai pripažinti netekusiu galios ir 36 straipsnio 2 dalies 2 punktą išdėstyti taip: „2) organizuoja aukštesniųjų vadovų kompetencijų ugdymą, finansuojamą iš valstybės biudžeto asignavimų, taip pat iš kitų teisėtų lėšų, ir nustato centralizuoto ugdymo tvarką.“ Toks pakeitimas leistų vienoje nuostatoje sistemiškai reglamentuoti aukštesniųjų vadovų kompetencijų ugdymo organizavimą ir jo įgyvendinimo tvarką, išvengiant perteklinio reguliavimo bei nuostatų dubliavimo skirtinguose straipsniuose.	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 37 straipsnis paliekamas, tačiau sutrumpintas: jame nustatyta, kad aukštesniųjų vadovų kompetencijų ugdymą centralizuotai organizuoja ir centralizuoto ugdymo tvarką nustato Vyriausybės įgaliota įstaiga, o ugdymas finansuojamas iš valstybės biudžeto asignavimų ar kitų teisėtų lėšų. Atskiras straipsnis paliekamas, nes jame, be funkcijos, nustatomas ir aukštesniųjų vadovų kompetencijų ugdymo finansavimo šaltinis, kurio 36 straipsnyje, reglamentuojančiame institucijų funkcijas, nustatyti netikslinga.
71.		13. <...> Praplėtus aukštesniųjų vadovų sąvoką, didėja šių vadovų rato apimtis. Dėl to išauga ir asmenų, kuriems turi būti organizuojamas kompetencijų ugdymas, skaičius. Pažymėtina, kad ši funkcija buvo finansuojama Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės lėšomis ir šiuo metu nėra finansuojama kitomis valstybės biudžeto lėšomis. Atitinkamai, vadovaujantis teisėkūros principais, teisės akte nustatytoms funkcijoms turi būti pagrįstai įvertintas jų finansinis poveikis ir užtikrintas įgyvendinimo finansavimas. Priešingu atveju kyla rizika, kad priimtos nuostatos bus deklaratyvios arba nebus tinkamai įgyvendinamos praktikoje, taip pat gali būti pažeisti atsakingo valstybės finansų valdymo ir biudžetinės drausmės principai. Įvertinus tai, kad pagal siūlomą reguliavimą preliminarus aukštesniųjų vadovų skaičius – 437 asmenys (skaičius didėtų, jei apimtų ir įstaigų kanclerius), būtina Projekto įgyvendinimui aiškinamajame rašte numatyti papildomą	**Neatsižvelgta.** Aukštesniųjų vadovų rato plėtimo atsisakyta, todėl asmenų, kuriems organizuojamas centralizuotas ugdymas, skaičius nedidėja ir aiškinamajame rašte papildomas lėšų poreikis nenurodomas. Aukštesniųjų vadovų ugdymą planuojama finansuoti Europos socialinio fondo lėšomis; VTĮ projekto 37 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad ugdymas finansuojamas iš valstybės biudžeto asignavimų ar kitų teisėtų lėšų.

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		lėšų poreikį, kuris siektų 250 000 Eur per metus. 15 pastaboje teikiame alternatyvų aukštesniųjų vadovų ugdymo finansavimo pasiūlymą.	
72.		14. Siūlome tikslinti Projekto 36 straipsnio 2 dalies 4 punktą ir jį išdėstyti taip „centralizuotai organizuoja ir koordinuoja valstybės tarnautojų kompetencijų ugdymą, finansuojamą iš valstybės biudžeto asignavimų, taip pat iš kitų teisėtų lėšų, nustato ugdymo prioritetus.“ Siūloma formuluotė aiškiai apibrėžia, kad kompetencijų ugdymas skirtas valstybės tarnautojams. Atkreiptinas dėmesys, kad iki šiol kompetencijų ugdymo prioritetus nustatydavo Vyriausybė. Tačiau, atsižvelgiant į tai, kad kompetencijų ugdymą organizuojanti Agentūra tiesiogiai bendradarbiauja su valstybės ir savivaldybių institucijomis bei įstaigomis, sistemingai renka grįžtamąjį ryšį iš mokymų dalyvių, bendradarbiauja su tarptautinėmis organizacijomis, manytina, kad būtent Agentūra identifikuoja realius valstybės tarnautojų kompetencijų poreikius. Todėl tikslinga Agentūrai suteikti teisę tiesiogiai nustatyti valstybės tarnautojų kompetencijų ugdymo prioritetus valstybės mastu. Toks reguliavimas sudarytų prielaidas efektyvesniam, poreikiais grįstam ir operatyvesniam kompetencijų ugdymo sistemos valdymui.	**Atsižvelgta iš dalies.** VTĮ projekto 36 straipsnio 2 dalies 3 punktas papildytas – Vyriausybės įgaliota įstaiga centralizuotai organizuoja ir koordinuoja kompetencijų ugdymą, „užtikrindama vienodą mokymų kokybę ir prieinamumą ir nustatydama kompetencijų ugdymo prioritetus“. Prioritetų nustatymas perduotas Vyriausybės įgaliotai įstaigai, tačiau nuostata neapribota vien valstybės tarnautojais.
73.		19. Siūlome tikslinti Pakeitimo projekto 2 straipsnio 13 dalyje nurodytas įgyvendinamąsias nuostatas, nustatant, kad esami darbuotojai, dirbantys, pagal darbo sutartį, ir einantys pareigas Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 3 straipsnio 11 dalyje apibrėžtos valstybės tarnautojo sąvokai prieštaraujančios darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį, pareigybėse, šias pareigas gali eiti, kol eina tas pareigas. Tokiu būdu būtų išvengta administracinės naštos įstaigoms masiškai organizuoti konkursus į valstybės tarnautojo pareigas (“įkarjerinimas”). Atitinkamai būtų eliminuotas tiek ir	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 3 straipsnio (įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas) 10 dalyje paliktas reikalavimas iki 2032 m. sausio 1 d. panaikinti valstybės tarnautojo sąvokai prieštaraujančias darbuotojų pareigybes ir vietoje jų įsteigti valstybės tarnautojų pareigybes. Karjeros valstybės tarnautojo statusas įgyjamas tik konkurso būdu arba įstatymo nustatytais atvejais be konkurso, todėl darbuotojo statuso

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		galimas papildomas didelis finansinis poreikis darbuotojų išeitinėms išmokoms, tiek ir kvalifikuoto personalo netekimas.	automatiškai pakeisti negalima, o palikus darbuotojus neribotą laiką eiti sąvokai prieštaraujančias pareigas nebūtų pasiektas projekto tikslas. Terminas (4,5 metų nuo įstatymo įsigaliojimo) yra pakankamai ilgas, kad įstaigos išvengtų masinio konkursų organizavimo ir išlaidų sutelkimo; didžioji dalis asmenų statusą atkurs be konkurso (VTĮ projekto 33 straipsnio 1 dalies 1 punktas).
74.	Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba	1. Dėl perkėlimo į karjeros valstybės tarnautojo pareigas laikotarpio įskaitymo į tarnybos laiką pareigūnų ir karių valstybinei pensijai skirti. <...> siūlytina: – papildyti Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 8 punktą, jame numatant ir Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnų perkėlimo be jų sutikimo į karjeros valstybės tarnautojo pareigas laikotarpio įskaitymą į tarnybos laiką pensijai skirti; – STTĮ 37^1 straipsnyje aiškiai nustatyti, kad pareigūno perkėlimo jo sutikimu į karjeros valstybės tarnautojo pareigas laikotarpis įskaitomas į tarnybos laiką pareigūnų ir karių valstybinei pensijai skirti; – atitinkamai papildyti Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 6 straipsnio 1 dalį <...>.	**Atsižvelgta iš dalies.** Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo pakeitimo įstatymo projektu 6 straipsnio 1 dalies 8 punkto nuostata dėl perkėlimo į karjeros valstybės tarnautojo pareigas laiko įskaitymo į tarnybos laiką pareigūnų ir karių valstybinei pensijai skirti taikoma ne tik vidaus tarnybos sistemos pareigūnams, bet vienodai visiems pareigūnams ir profesinės karo tarnybos kariams, įskaitant Specialiųjų tyrimų tarnybos pareigūnus. Į tarnybos laiką pensijai skirti, kaip ir dabar, įskaitomas tik laikino perkėlimo karo padėties, nepaprastosios padėties, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų atvejais laikas, nes tokiais atvejais perkeliama valstybės sprendimu dėl išskirtinių aplinkybių; kitais atvejais perkeliama pareigūno sutikimu ar prašymu, todėl šis laikotarpis į tarnybos laiką pensijai skirti neįskaitomas.
75.	Lietuvos Respublikos	1. VTĮ projekte nurodyta, kad valstybės tarnautojai turi teisę į 22 darbo dienų trukmės kasmetines minimaliąsias atostogas ir už kiekvienų 5 metų tarnybos stažą, kaip jis apibrėžiamas Lietuvos	**Atsižvelgta iš dalies.** Vyriausybės įstatymo projekto 1 straipsniu keičiamoje 13 straipsnio 9 dalyje Vyriausybės

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
	susisiekimo ministerija	Respublikos valstybės tarnybos įstatyme, suteikiamos 3 darbo dienos kasmetinių papildomų atostogų, tačiau bendra kasmetinių atostogų trukmė negali būti ilgesnė kaip 37 darbo dienos. Atsižvelgiant į tai, siūlome įvertinti, ar nebūtų tikslinga tokios pačios trukmės kasmetines minimaliąsias bei papildomas atostogas už valstybės tarnybos stažą taip pat (keičiant Vyriausybės įstatymą) numatyti ir valstybės politikams, t. y. ministrams, Ministrui Pirmininkui. Taip pat atkreiptinas dėmesys, kad analogiška garantija jau yra numatyta savivaldybių merams Vietos savivaldos įstatyme.	nariams nustatytos 22 darbo dienų trukmės kasmetinės minimaliosios atostogos vietoj 20 – suvienodinta su VTĮ projekte valstybės tarnautojams nustatyta trukme. Papildomų atostogų už valstybės tarnybos stažą valstybės politikams nustatyti nesiūloma: papildomos atostogos už stažą yra karjeros valstybės tarnybos garantija, susijusi su ilgalaike tarnyba, o Vyriausybės narių įgaliojimai yra terminuoti ir siejami su Vyriausybės kadencija.
76.		2. Siekiant užtikrinti ministerijų prioritetinių darbų tęstinumą, strateginių veiklos planų vykdymo kontrolę, institucinę atmintį, siūlytina (keičiant Vyriausybės įstatymą) ministerijos kanclerio pareigybę pakeisti iš politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojo į karjeros valstybės tarnautojo. Pažymėtina, kad ministerijos kanclerio pareigybė savo esme skiriasi nuo viceministro pareigybės: skirtingai nei viceministrai, kurie veikia nustatytose veiklos srityse, ministerijų kancleriai turi administravimo sritis. Vadovaujantis Vyriausybės įstatymo 311 straipsniu, ministerijos kancleris kontroliuoja ministerijos administracinę ūkinę veiklą, kontroliuoja, kaip valdomi ir panaudojami finansiniai, materialiniai, intelektiniai ir informacijos ištekliai, koordinuoja ministrui pavestų valdymo sričių strateginio veiklos plano rengimą ir jo įgyvendinimą, tuo tarpu viceministrai pagal Vyriausybės įstatymo 31 straipsnį, be kita ko, organizuoja ir kontroliuoja teisės aktų projektų rengimą ir derinimą, ministro pavedimu atstovauja ministrui pristatydami ir aptardami ministro politines nuostatas bei sprendimus. Taip pat vadovaujantis Seimo statuto 141 straipsnio 1 dalimi, įstatymo ar kitą Seimo akto projektą Seimo posėdyje pateikia projekto iniciatorius arba jo atstovas (Respublikos Prezidento atstovas,	**Neatsižvelgta.** Vyriausybės įstatymo projektu keičiamos tik 13 ir 20 straipsnių nuostatos. Ministerijos kanclerio pareigybės statusas nekeičiamas – VTĮ projekto 1 priede ji ir toliau priskiriama politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų pareigybėms. Kanclerio statuso keitimas yra politinio sprendimo klausimas, kuris teikiamų projektų rengimo metu nepriimtas.

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		Ministras Pirmininkas, Vyriausybės įgaliotas ministras ar viceministras arba piliečių atstovas). Atkreiptinas dėmesys, kad ministerijų kancleriai neįgalioti Seime pristatyti teisės aktų projektų. Taip pat dėl ministerijos kanclerio pareigybės atkreiptinas dėmesys į Estijos gerąją patirtį. Estijos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo1 96 straipsnyje reglamentuota, kad ministerijos generalinis sekretorius (ministerijos kancleris) negali būti atleistas iš tarnybos šio skirsnio 1 dalyje nurodytu pagrindu, kol nepraėjo šeši mėnesiai nuo ministro ir generalinio sekretoriaus bendro darbo pradžios. Taip pat Estijoje ministerijos kancleriai turi kadencijas. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūlytume VTĮ projekte (keičiant ir Vyriausybės įstatymą) užtikrinti ministerijų kanclerių funkcijų tęstinumą, pasikeitus politinei vadovybei, prireikus, nustatant kadencijas. Papildomai atkreiptinas dėmesys į SIGMA (Support for Improvement in Governance and Management) (Bendra EBPO ir Europos Sąjungos iniciatyva Parama tobulinant valdymą ir administravimą) 10 viešojo valdymo principą „Veiksmingas vadovavimas skatinamas kompetencijos, stabilumo, profesinės autonomijos ir atsakingų aukščiausio lygio vadovų reagavimo gebėjimų dėka“, kuriame nurodoma, kad ministerijų aukštesnės vadovaujančios pareigos neturi būti politinės.	
77.	Nacionalinė teismų administracija	Administracija pažymi, jog pritaria Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2025 m. lapkričio 26 d. teiktoje išvadoje išdėstytai pastabai, kad, vadovaujantis galiojančiu teisiniu reguliavimu, valstybės tarnybos įstatymo pakeitimų poveikis turi būti įvertintas per nustatytą 3 metų ex post vertinimo laikotarpį (iki 2027 m. sausio 1 d.), įskaitant žmogiškųjų išteklių valdymo efektyvumą. Todėl Aiškinamajame rašte Įstatymų projektų rengėjų nurodytas argumentas dėl reguliavimo nepasiteisinimo nelaikytinas pakankamu pagrindu nei nukrypti nuo pareigos atlikti	**Neatsižvelgta.** Žr. Teisingumo ministerijos 1 pastabos vertinimą: įstatymų projektai parengti įgyvendinant Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos 505–507 punktus, atsižvelgiant į 2024–2025 m. valstybės tarnautojo sąvokos taikymo praktiką ir jos pasekmes.

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		ex post vertinimą, nei sistemiškai keisti valstybės tarnybos teisinį reguliavimą.	
78.		Dėl VTĮ pakeitimo įstatymo projekto 3 straipsnio VTĮ pakeitimo įstatymo projekto 3 straipsnio 11 dalimi keičiama valstybės tarnautojo sąvoka nėra aiškiai atskleista ir suderinta su Viešojo administravimo įstatymu. Pagal siūlomą teisinį reguliavimą valstybės tarnautoju būtų laikomas asmuo, einantis pareigas valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje tiesiogiai atliekantis šiai valstybės ar savivaldybės institucijai ar įstaigai pavestas viešojo administravimo funkcijas arba atliekantis valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos strateginio veiklos planavimo, korupcijos prevencijos, vidaus tyrimų, žmogiškųjų išteklių valdymo, teisinės ekspertizės, teisinio atstovavimo, vidaus audito, užsienio ryšių palaikymo, strateginės komunikacijos ir viešųjų ryšių, valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančios informacijos administravimo, prekybos atstovo funkcijas arba vadovaujantis šias funkcijas atliekantiems valstybės ar savivaldybės institucijos ar įstaigos struktūriniams padaliniams. Siūlomas valstybės tarnautojo apibrėžimas suponuoja, kad dalis vidaus administravimo srities veiklų, nustatytų Viešojo administravimo įstatymo 17 straipsnyje, tampa ne pagalbinėmis veiklomis, kuriomis užtikrinamas viešojo administravimo subjekto funkcionavimas, bet viešojo administravimo veiklomis. Atsižvelgiant į tai, kad kartu su Įstatymų projektais nėra pateikiamas Viešojo administravimo pakeitimo įstatymo projektas, siūlome valstybės tarnautojo sąvokos apibrėžimą peržiūrėti ir ir jį patikslinti, be kita ko, formuluotėje nurodant, kad valstybės tarnautoju būtų laikomas ir asmuo, einantis pareigas teisme.	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 3 straipsnio 11 dalyje valstybės tarnautojo sąvoka atsieta nuo funkcijų pobūdžio ir siejama su institucija: valstybės tarnautojas yra asmuo, einantis pareigas valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, jeigu jo statuso nereglamentuoja kiti įstatymai, išskyrus atliekančius ūkinio ar techninio pobūdžio funkcijas. Teismas yra valstybės institucija, todėl teisme dirbantys asmenys (išskyrus teisėjus, kurių statusą reglamentuoja kiti įstatymai, ir ūkines bei technines funkcijas atliekančius darbuotojus) patenka į šią sąvoką. Atskirai nurodyti teismo sąvokoje nereikia. Kartu neteko aktualumo ir pastaba dėl suderinimo su Viešojo administravimo įstatymu – nuoroda į vidaus administravimo funkcijas iš sąvokos pašalinta.
79.	Teisėjų taryba	Dėl valstybės tarnautojo sąvokos netinkamumo	**Neatsižvelgta.**

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		Teisėjų taryba pažymi, kad valstybės tarnautojo sąvoka ir toliau nėra tinkamai pritaikyta teisminės valdžios institucijoms. VTĮ pakeitimo įstatymo projekte pasirinktas formalus formuluočių plėtimas neišsprendžia problemos iš esmės, nes neįtvirtinama, kad teismų valstybės tarnautojai vykdo funkcijas, nesusijusias su viešuoju administravimu, paliekama plati interpretavimo erdvė, sudaranti prielaidas netinkamam teisės taikymui. Tokiu būdu ignoruojama teisminės valdžios specifika, nors į tai buvo aiškiai atkreiptas dėmesys ankstesnėje išvadoje.	VTĮ projekto 3 straipsnio 11 dalyje valstybės tarnautoju laikomas asmuo, einantis pareigas valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, jeigu jo statuso nereglamentuoja kiti įstatymai (taigi teisėjams ši sąvoka netaikoma), išskyrus ūkinio ar techninio pobūdžio funkcijas atliekančius asmenis. Todėl teismų sistemoje dirbantys asmenys (išskyrus teisėjus ir darbuotojus, atliekančius ūkines ir technines funkcijas) yra valstybės tarnautojai. Atskiro teismų valstybės tarnautojų statuso nustatyti nesiūloma – tai prieštarautų projekto tikslui grąžinti vieningą, iki 2024 m. sausio 1 d. galiojusią valstybės tarnautojo sampratą.
80.		Dėl darbo apmokėjimo sistemos ydų ignoravimo Teisėjų taryba pažymi, kad VTĮ pakeitimo įstatymo projektas ne tik neišsprendžia darbo apmokėjimo sistemos problemų, bet jas dar labiau įtvirtina. Nepaisant ankstesnėje Teisėjų tarybos išvadoje pateiktų argumentų, VTĮ pakeitimo įstatymo projekte neištaisytos disproporcijos tarp institucijų, neužtikrintas atlygio ir atsakomybės santykis, nesukurtos prielaidos didinti valstybės tarnybos patrauklumą teismų sistemoje. Priešingai: išlieka modelis, kuris struktūriškai silpnina teismų gebėjimą pritraukti ir išlaikyti kvalifikuotus darbuotojus.	**Neatsižvelgta.** Paliekama galiojanti pareigybių klasifikavimo sistema. Pripažįstama, kad teismų sistemoje karjeros valstybės tarnautojų darbo užmokestis yra santykinai mažas, tačiau šis klausimas susijęs su teismų sistemos finansavimu ir bus sprendžiamas įgyvendinant Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plano priemonę dėl darbo teismuose patrauklumo didinimo. VTĮ projektas suteikia daugiau lankstumo darbo apmokėjimo srityje: darbo apmokėjimo sistemoje gali būti nustatomos papildomos skatinimo priemonės ir socialinės garantijos (19 straipsnio 3 dalis), o esant lėšų – didinami pareiginės algos koeficientai nevertinant tarnybinės veiklos (20 straipsnio 5 dalis).

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
81.	Lietuvos savivaldybių asociacija	1. Siūlome atsisakyti VTĮ projekto 2 straipsnio 5 dalyje siūlymo nustatyti, kad valstybės ir savivaldybių institucijoje ir įstaigose pareigas einantiems A ir B pareigybių lygio darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartį, būtų taikomi tokie patys nepriekaištingos reputacijos reikalavimai kaip ir valstybės tarnautojams. Valstybės tarnybos įstatymo 2 straipsnio 8 dalies 8 punkte reglamentuota, kad šis įstatymas netaikomas darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartis. Jei valstybės ir savivaldybių institucijose dirbantiems A ir B lygio darbuotojams yra būtini specialūs nepriekaištingos reputacijos reikalavimai, siūlome juos įtvirtinti Darbo kodekse arba konkrečių sričių specialiuosiuose įstatymuose.	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 2 straipsnio 5 dalis paliekama – nepriekaištingos reputacijos reikalavimų taikymas A ir B pareigybių lygio darbuotojams yra viena iš esminių reformos krypčių: toje pačioje įstaigoje pareigas einantiems kvalifikuotiems darbuotojams turi būti taikomi tie patys reikalavimai kaip ir valstybės tarnautojams. Analogiškas modelis jau veikia pagal Vidaus tarnybos statutą statutinėse įstaigose. Kolizija su 2 straipsnio 8 dalies 8 punktu pašalinta – punktas papildytas žodžiais „išskyrus šiame įstatyme nustatytas išimtis“. Teises varžančios priemonės turi būti nustatytos įstatymu.
82.		2. VTĮ projekto 2 straipsnio 10 dalyje siūloma nustatyti, kad savivaldybės kontrolierius sprendžia su juo pačiu susijusius einamuosius vidaus administravimo klausimus (atostogų, papildomų poilsio dienų suteikimu ir komandiruotėmis) ir apie tai informuoja savivaldybės tarybą. Atkreipiame dėmesį, kad Vietos savivaldos įstatymo 67 straipsnio 3 dalis reglamentuoja, kad Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba yra biudžetinė įstaiga, todėl savivaldybės kontrolierius kaip biudžetinės įstaigos vadovas negali priimti tų sprendimų, kurie pagal Vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 2 dalies 7 punktą priskirti savivaldybės mero kompetencijai.	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 2 straipsnio 10 dalis paliekama ir net išplečiama – savivaldybės kontrolierius sprendžia su juo pačiu susijusius vidaus administravimo klausimus (atostogų, papildomų poilsio dienų suteikimu, komandiruotėmis ir nuotoliniu darbu) ir apie tai per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo informuoja savivaldybės tarybą. Kaip paaiškinta aiškinamajame rašte, savivaldybės kontrolierių į pareigas priima savivaldybės taryba, kuri renkasi retai, todėl siekiant operatyvumo einamuosius su juo pačiu susijusius klausimus jam leidžiama spręsti pačiam, nustatant pareigą apie tai informuoti tarybą.
83.		3. Savivaldybėms kyla daug neaiškumų dėl VTĮ projekto 3 straipsnio 11 dalyje tikslinamos valstybės tarnautojo sąvokos. Praktikoje nėra aišku kokios pareigybės turėtų apimti asmenis,	**Atsižvelgta iš dalies.** VTĮ projekto 3 straipsnio 11 dalyje pateikiamas nebaigtinis ūkinio ar techninio pobūdžio funkcijų

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		atliekančius ūkinio ar techninio pobūdžio funkcijas. Siekiant išvengti skirtingo šios sąvokos aiškinimo ir taikymo, siūlome aiškiau apibrėžti kas laikytina ,,asmenimis, atliekančiais ūkinio ar techninio pobūdžio funkcijas“.	sąrašas, o aiškinamasis raštas papildytas šių funkcijų požymiais ir jas atliekančių asmenų pavyzdžiais (darbininkai, dokumentų registratoriai, santechnikai, elektrikai, duomenų bazių administratoriai). Baigtinio pareigybių sąrašo įstatyme nustatyti nesiūloma – tai prieštarautų projekto tikslui grąžinti iki 2024 m. sausio 1 d. galiojusią valstybės tarnautojo sampratą, kuri siejama su institucija, o ne su funkcijų sąrašu.
84.		4. VTĮ projekto 10 straipsnio 1 dalyje siūloma atsisakyti valstybės tarnautojo amžiaus cenzo. Šis pakeitimas grindžiamas Lietuvos demografiniais pokyčiais ir efektyvesniu žmogiškųjų išteklių panaudojimu valstybės tarnyboje. Savivaldybių nuomone, būtų tikslinga palikti galioti šiuo metu Valstybės tarnybos įstatyme reglamentuojamas nuostatas, susijusias su valstybės tarnautojo 65 metų amžiaus cenzu, nes yra galimybė valstybės tarnautojui, kuriam sukako 65 metai, pratęsti valstybės tarnybos laiką iki 5 metų. Tai sudaro galimybę institucijose efektyviai valdyti žmogiškuosius išteklius, atsižvelgiant į vyresnio amžiaus valstybės tarnautojų kvalifikacijos ir sveikatos vertinimą. Nesant amžiaus ribojimui, gali būti apsunkintas jaunų, kvalifikuotų ir motyvuotų specialistų pritraukimas į valstybės tarnybą, kuris yra būtinas viešojo sektoriaus atsinaujinimui ir efektyvumui.	**Atsižvelgta iš dalies.** VTĮ projekto 10 straipsnio 1 dalies 2 punkte amžiaus reikalavimas paliekamas visiems valstybės tarnautojams (išskyrus politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojus), tačiau vietoj 65 metų jis susiejamas su senatvės pensijos amžiumi, o VTĮ projekto 34 straipsnio 4 dalyje paliekama galimybė senatvės pensijos amžių sukakusio valstybės tarnautojo tarnybos laiką pratęsti, jeigu jo tarnybinė veikla per paskutinius 3 metus įvertinta kaip atitinkanti ir (ar) viršijanti lūkesčius. Kadencijai priimti įstaigų vadovai ir karjeros valstybės tarnautojai gali eiti pareigas iki kadencijos pabaigos (34 straipsnio 6 dalis).
85.		9. Siūlome tikslinti VTĮ projekto 22 straipsnio 2 dalį vartojant sąvoką ,,biudžetiniai metai“, nes tiek valstybės, tiek savivaldybių biudžetai planuojami ir tvirtinami biudžetiniams metams. Valstybės tarnautojams darbo užmokestis ir skatinimo priemonės (išmokos) finansuojamos iš valstybės ar savivaldybių biudžetų	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 22 straipsnio 2 dalyje paliekama sąvoka ,,kalendoriniai metai“ (2, 3, 4 ir 5 punktai). Ji vartojama ir kitose įstatymo nuostatose (18 straipsnio 4 ir 12 dalyse, 30 straipsnyje), todėl keitimas tik 22 straipsnyje sukurtų terminijos

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		asignavimų, kurių panaudojimas tiesiogiai siejamas su biudžetiniais metais.	nenuoseklumą. Biudžetiniai metai sutampa su kalendoriniais metais pagal Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo nuostatas.
86.		10. Siūlome VTĮ projekto 22 straipsnio 2 dalies 6 punkte atsisakyti skatinimo priemonių bendro dydžio ribojimo, paliekant įstaigoms galimybę šias priemones nustatyti darbo apmokėjimo sistemoje, atsižvelgiant į kiekvienos specifiką ir finansines galimybes. Toks reguliavimas sudarytų prielaidas lankstesniam ir efektyvesniam darbuotojų skatinimui, kartu neviršijant patvirtintų biudžeto asignavimų.	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 22 straipsnio 2 dalies 5 punkte (buvęs 6 punktas) bendra kitų darbo apmokėjimo sistemoje nustatomų skatinimo priemonių riba – 1 minimali mėnesinė alga per kalendorinius metus – paliekama. Įstaigų prašymu galimybė jau išplėsta: įstaigos gali pačios nusistatyti priemones darbo apmokėjimo sistemoje, o riba leidžia mažesnėmis sumomis paskatinti daugiau valstybės tarnautojų.
87.		11. Siūlome tikslinti VTĮ projekto 30 straipsnio 4 dalies 3 punktą, nurodant, kad iki vienų metų trukmės nemokamos atostogos dėl šeiminių ar kitų aplinkybių gali būti suteikiamos valstybės tarnautojui, turinčiam ne trumpesnį kaip 3 metų tarnybos stažą toje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, jo ir į pareigas jį priimančio asmens susitarimu. Valstybės ar savivaldybės institucija, priimdama naują valstybės tarnautoją, investuoja į jo integraciją ir profesinį pasirengimą – skiria mentorių, organizuoja mokymus ir skiria išbandymo laikotarpį (3 mėnesius). Tikimasi, kad po šio laikotarpio valstybės tarnautojas pradės kurti pridėtinę vertę organizacijai ir prisidės prie institucijos veiklos tikslų įgyvendinimo. Sudarius galimybę valstybės tarnautojui iš karto po išbandymo laikotarpio pasinaudoti iki metų trukmės nemokamomis atostogomis, jam išlaikant jo turimą darbo vietą, institucijai susidaro papildoma administracinė, laiko ir finansinė našta, susijusi su laikino darbuotojo paieška, kvalifikavimu ir darbo organizavimu. Manytume, kad siūlomas 3 metų tarnybos stažas toje pačioje institucijoje yra minimalus, siekiant	**Atsižvelgta iš dalies.** VTĮ projekto 30 straipsnio 4 dalies 3 punkte reikalaujamas tarnybos stažas toje pačioje institucijoje ar įstaigoje pailgintas nuo 3 mėnesių iki vienerių metų; 3 metų reikalavimas nenustatomas. Atostogos suteikiamos valstybės tarnautojo ir jį į pareigas priimančio asmens susitarimu, todėl įstaiga kiekvienu atveju gali įvertinti savo galimybes. Nemokamų atostogų iki 1 metų grąžinimas yra viena iš socialinių garantijų paketo krypčių.

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		subalansuoti valstybės tarnautojo interesus su darbdavio teisėtais lūkesčiais.	
88.		14. Savivaldybės siūlo savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojo pareigybę priskirti prie politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų grupės. Ši pareigybė tiesiogiai susijusi su politinės vadovybės nustatytų prioritetų formavimu ir įgyvendinimu, todėl karjeros valstybės tarnautojo statusas su jam būdingomis garantijomis ir apsaugomis ne visuomet suderinamas su politinio pobūdžio sprendimų priėmimu ir politine atsakomybe.	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 1 priede savivaldybės administracijos direktoriaus pavaduotojo pareigybė paliekama karjeros valstybės tarnautojų stulpelyje (3 grupė); politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojų stulpelyje toje pačioje grupėje nurodyti tik Vyriausybės įgaliotinis ir vicemeras.
89.		<...> Taip pat siūlome svarstyti grąžinti valstybės politikams priedo už stažą valstybės tarnyboje mokėjimą.	**Neatsižvelgta.** Valstybės politikų darbo užmokesčio įstatymo projektu keičiamas tik įstatymo priedo 5 punktas – savivaldybių merų pareiginių algų koeficientai padidinti, o merų grupių skaičius sumažintas nuo 5 iki 3. Priedo už tarnybos stažą valstybės politikams nustatyti nesiūloma: valstybės politikų darbo užmokestis nustatomas pagal pareigybei nustatytą koeficientą, o ne pagal stažą, nes jų įgaliojimai yra terminuoti ir siejami su rinkimais ar kadencija; karjeros valstybės tarnautojams priedas už stažą skatina ilgalaikę tarnybą.
90.	Druskininkų savivaldybė	3.6 problema. Valstybės tarnautojo amžiaus cenzo atsisakymas. VTĮ projekto 10 straipsnio 1 dalies 2 punkte siūloma atsisakyti valstybės tarnautojo amžiaus cenzo (amžiaus cenzas paliekamas tik įstaigos vadovui). Šis pakeitimas grindžiamas Lietuvos demografiniais pokyčiais ir efektyvesniu žmogiškųjų išteklių panaudojimu valstybės tarnyboje, tačiau aiškinamajame rašte nėra pateikta išsamių teisinių argumentų ar skaičiavimų, pagrindžiančių, kodėl šiuo metu galiojantis teisinis reguliavimas, kuris leidžia valstybės tarnautojo tarnybos laiką pratęsti iki 70	**Atsižvelgta iš dalies.** VTĮ projekto 10 straipsnio 1 dalies 2 punkte amžiaus reikalavimas paliekamas visiems valstybės tarnautojams (išskyrus politinio (asmeninio) pasitikėjimo valstybės tarnautojus), tačiau vietoj 65 metų jis susiejamas su senatvės pensijos amžiumi, o VTĮ projekto 34 straipsnio 4 dalyje paliekama galimybė senatvės pensijos amžių sukakusio valstybės tarnautojo tarnybos

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		metų esant teigiamam veiklos vertinimui („atitinka lūkesčius“ arba „viršija lūkesčius“), laikytinas netinkamu. Be to, aiškinamajame rašte yra nurodytas vienas iš pagrindinių įstatymų projektų rengimą paskatinusių priežasčių – viešajame sektoriuje dirbančių asmenų kompetencijų stiprinimas ir talentų pritraukimo bei išlaikymo sistemos sukūrimas. Pažymėtina, kad visiškas amžiaus cenzo panaikinimas gali turėti neigiamų pasekmių valstybės tarnybos sistemai. Nesant amžiaus ribos, gali susidaryti situacija, kai vyresnio amžiaus valstybės tarnautojai ilgam laikui išlieka pareigose, o tai ribos karjeros ir profesinio augimo galimybes jaunesniems specialistams. Tokiu būdu gali būti apsunkintas jaunų, kvalifikuotų ir motyvuotų specialistų pritraukimas į valstybės tarnybą, kuris yra būtinas viešojo sektoriaus atsinaujinimui ir efektyvumui. Be to, derinant nuostatą dėl amžiaus cenzo su reikalavimu turėti ne žemesnį kaip aukštąjį universitetinį arba koleginį išsilavinimą, tikslinga peržiūrėti ir formuluotę dėl amžiaus ribos „būti ne jaunesniam kaip 18 metų“, nes šis amžius nėra suderinamas su reikalavimu turėti aukštąjį išsilavinimą ir neatitinka protingumo principo. Siūlymas: Palikti galioti dabartinį amžiaus cenzo teisinį reguliavimą: „būti ne vyresni kaip 65 metų;“.	laiką pratęsti, jeigu jo tarnybinė veikla per paskutinius 3 metus įvertinta kaip atitinkanti ir (ar) viršijanti lūkesčius. Kadencijai priimti įstaigų vadovai ir karjeros valstybės tarnautojai gali eiti pareigas iki kadencijos pabaigos (34 straipsnio 6 dalis).
91.	Savivaldybių kontrolierių asociacija (pasiūlymai pateikti 2026-11-10 elektroniniu laišku)	Dėl pareiginės algos koeficientų savivaldybės įstaigų vadovams. Siūlome savivaldybės lygmens įstaigų vadovams – valstybės tarnautojams – administracijos direktoriui ir kontrolieriui įstatyme įtvirtinti konkretų fiksuotą pareiginės algos dydį, kurį nustato savivaldybės taryba. <...> Siūlome Valstybės tarnybos įstatymo 2 priedą išdėstyti nauja redakcija <...> (savivaldybės kontrolieriaus ir savivaldybės administracijos direktoriaus pareiginės algos koeficientai – 3,7, 3,4 ir 3,1, atsižvelgiant į savivaldybės gyventojų skaičių).	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 2 priede savivaldybės kontrolieriaus ir savivaldybės administracijos direktoriaus pareigybėms paliekamas pareiginės algos koeficientų intervalas, o konkretų pareiginės algos koeficientą nustato juos į pareigas priimantis subjektas pagal įstaigų vadovų darbo apmokėjimo sistemą (VTĮ projekto 19 straipsnio 3 dalis). Fiksuoti koeficientai neleistų atsižvelgti

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
			į konkrečios savivaldybės ir įstaigos veiklos mastą ir vadovo atsakomybę. Pasiūlymas dėl kadencijai priimtų įstaigų vadovų galimybės eiti pareigas iki kadencijos pabaigos įgyvendintas VTĮ projekto 34 straipsnio 6 dalyje.
92.	Alytaus rajono savivaldybė	<...> siūlome inicijuoti Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 25 straipsnio 2 dalies pakeitimą, įtvirtinant nuostatą, kad tarnybinio nusižengimo tyrimas gali būti pradėtas, atliekamas bei taikoma atsakomybė, kai gaunama informacija, tačiau valstybės tarnautojas toje įstaigoje jau neina pareigų.	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 25 straipsnio 2 dalyje paliekamas galiojantis reguliavimas, pagal kurį tarnybinio nusižengimo tyrimas tęsiamas ir tarnybinė atsakomybė taikoma, kai valstybės tarnautojas perkeliamas į kitą instituciją ar įstaigą arba atleidžiamas iš pareigų. Tarnybinės atsakomybės taikymas asmenims, kurių tarnybos santykiai jau pasibaigę ir apie kurių galimą tarnybinį nusižengimą sužinota vėliau, reikalauja išsamesnio teisinio vertinimo, todėl šis klausimas bus vertinamas atskirai.
93.	Lietuvos valstybės tarnautojų, biudžetinių ir viešųjų įstaigų darbuotojų profesinė sąjunga	Dėl nepriekaištingos reputacijos reikalavimų taikymo Siūlytina tikslinti Įstatymo projekto 2 straipsnio 5 dalį, kurioje numatyta nepriekaištingos reputacijos reikalavimus taikyti visiems darbuotojams, dirbantiems pagal darbo sutartį, įvertinant šios nuostatos proporcingumą. Manome, kad darbuotojams taikyti identišką nepriekaištingos reputacijos reguliavimą gali būti teisiškai neproporcinga ir kelti diskriminacijos riziką, nes tapatus pareigų įtvirtinimas darbuotojams dirbantiems pagal darbo sutartis, lyginant su valstybės tarnautojais, sumenkins pačio valstybės tarnautojo statuso reikšmingumą. Atkreipiame dėmesį, kad valstybės tarnautojų ir darbuotojų teisinis statusas yra skirtingas, todėl turi būti aiškus teisinis atribojimas tarp valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį. Juolab, kad šiuo atveju atsirastų	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 2 straipsnio 5 dalis palikta – nepriekaištingos reputacijos reikalavimai taikomi tik A ir B pareigybių lygio darbuotojams (C ir D lygio darbuotojams jie netaikomi). Toje pačioje įstaigoje pareigas einantiems kvalifikuotiems darbuotojams turi būti taikomi tie patys reikalavimai kaip ir valstybės tarnautojams; analogiškas modelis jau veikia pagal Vidaus tarnybos statutą. Siekiant apsaugoti teisėtus lūkesčius, VTĮ projekto 3 straipsnio (įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas) 7 dalyje nustatyta, kad reikalavimai šiems

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		nesuderinamumas ir pagal Darbo kodekso nuostatas, nes tokie apribojimai pagal darbo sutartį dirbantiems darbuotojams pagal Darbo kodeksą netaikomi. Be to, atsiranda nepamatuota rizika susidurti su darbuotojų trūkumu, kurie priskirtini aptarnaujančiam personalui, kadangi viešasis sektorius taps mažiau konkurencingas darbo rinkoje, nes pavyzdžiui, viešose įstaigose dirbančiam buhalteriui, vairuotojui, projektų vadovui ar komunikacijos specialistui būtų taikomi tokie patys ribojimai kaip karjeros valstybės tarnautojams.	darbuotojams taikomi tik dėl faktų ir aplinkybių, įvykusių po įstatymo įsigaliojimo.
94.		Dėl darbuotojų perkėlimo į valstybės tarnautojų pareigas Atsižvelgiant į tai, kad Įstatymo projekte nėra aptarta, kaip, įsigaliojus platesnei valstybės tarnautojo sąvokai, turėtų būti elgiamasi su šiuo metu pagal darbo sutartį dirbančiais asmenimis, vykdančiais įstaigos strateginio veiklos planavimo, korupcijos prevencijos, vidaus tyrimų, žmogiškųjų išteklių valdymo, teisinės ekspertizės, teisinio atstovavimo, vidaus audito, užsienio ryšių palaikymo, strateginės komunikacijos ir viešųjų ryšių, valstybės ar tarnybos paslaptį sudarančios informacijos administravimo ir pan. funkcijas, siekiant užtikrinti šių asmenų teisėtų lūkesčių ir teisingumo principų įgyvendinimą, siūlome Įstatymo projekto 2 straipsnį papildyti nauja dalimi, aptariančia atitinkamų darbuotojų perkėlimo į valstybės tarnautojų pareigas tvarką: „Įsigaliojus šiam įstatymui, valstybės ir savivaldybių institucijose ir įstaigose sudarytos komisijos peržiūri darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis ir gaunančių darbo užmokestį iš valstybės ir savivaldybių biudžetų ir valstybės pinigų fondų (toliau – darbuotojai), pareigybes ir institucijos ar įstaigos vadovui pateikia pareigybių, kurios turėtų būti keičiamos į valstybės tarnautojų pareigybes, sąrašą. Šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 3 straipsnio 11 dalyje apibrėžtą valstybės tarnautojo sąvoką atitinkančios darbuotojų	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 3 straipsnio (įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas) 10 dalyje nustatyta, kad valstybės tarnautojo sąvokai prieštaraujančios darbuotojų pareigybės iki 2032 m. sausio 1 d. turi būti panaikintos ir vietoje jų įsteigtos valstybės tarnautojų pareigybės. Atskiros perkėlimo be konkurso procedūros nenustatomos, nes karjeros valstybės tarnautojo statusas įgyjamas konkurso būdu arba įstatymo nustatytais atvejais; tokiu atveju taikomas VTĮ projekto 33 straipsnyje nustatytas statuso atkūrimo mechanizmas, o pareiginės algos koeficientas ir atostogos nustatomi bendrosiomis VTĮ nuostatomis.

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		pareigybės iki 2026 m. rugsėjo 1 d. turi būti panaikintos arba vietoj jų įsteigtos valstybės tarnautojų pareigybės. Naikinant šio įstatymo 1 straipsnyje išdėstyto Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 3 straipsnio 11 dalyje apibrėžtą valstybės tarnautojo sąvoką atitinkančią darbuotojo pareigybę, asmuo, ėjęs šias pareigas, su jo sutikimu, be konkurso perkeliamas į valstybės tarnautojo pareigas, jeigu vietoj naikinamos darbuotojo pareigybės steigiama valstybės tarnautojo pareigybė. Perkeliamam į valstybės tarnautojo pareigas asmeniui nustatomas ne mažesnis negu buvo jam iki perkėlimo nustatytas pareiginės algos koeficientas, tačiau ne mažesnis negu tai pareigybei nustatytas minimalus pareiginės algos koeficientas. Į perkeliamam į valstybės tarnautojo pareigas asmeniui nustatytą pareiginės algos koeficientą papildomai įskaitomas priedas, kuris šio įstatymo įsigaliojimo dieną asmeniui turėtų būti mokamas už jo turimą tarnybos Lietuvos valstybei stažą. Asmeniui, pasinaudojusiam šia teise ir tęsiančiam tarnybos santykius toje pačioje valstybės ar savivaldybės institucijoje ar įstaigoje, išeitinė išmoka pagal Lietuvos Respublikos darbo kodekso 57 straipsnio 8 dalį ir kompensacija už nepanaudotas kasmetines atostogas nemokamos, bet išsaugoma jo teisė į nepanaudotas kasmetines atostogas (ne daugiau kaip už trejus tarnybos metus nuo teisės į kasmetines atostogas įgijimo dienos, išskyrus atvejus, kai jis faktiškai negalėjo jomis pasinaudoti), kurios suteikiamos Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka.“	
95.		Dėl valstybės tarnautojų pareigų ir socialinių garantijų Nepritariame Įstatymo projekto 6 straipsnio 1 dalies 9 ir 10 punktuose numatytiems įsipareigojimams tarnautojams, kadangi jie formuluojami per griežtai. Pavyzdžiui, įstaiga gali suteikti darbuotojų renginiui (ekskursijai) transportą, o pagal Projekto formuluotę tai jau galimai būtų draudimo naudotis valstybės ar	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 6 straipsnio 1 dalies nuostatos paliktos. Konkrečiai suformuluotos pareigos būtinos taikant valstybės tarnautojo tarnybinę atsakomybę, dėl to jų grąžinimo prašė ir pačios įstaigos. Įstatymu nustatytos valstybės tarnautojų

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		savivaldybės nuosavybe pažeidimas. Atkreiptinas dėmesys, kad minėti ribojimai gali nederėti su jau galiojančiomis kolektyvinėmis sutartimis.	pareigos nepaneigia kolektyvinėse sutartyse nustatytų papildomų garantijų.
96.		Dėl tarnybinės atsakomybės Nepritariame siūlymui papildyti Įstatymo projekto 23 straipsnio 5 dalies 1 punktą, nustatant, kad šiurkščiu tarnybiniu nusižengimu būtų laikoma: <...> šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 2, 3 ir 9 punktuose nustatytų valstybės tarnautojo pareigų nevykdymas. Pastebėtina, kad viena iš Įstatymo projektu keičiamo Valstybės tarnybos įstatymo (toliau – VTĮ) 6 straipsnio 1 dalies 9 punkte nustatytų pareigų – nesinaudoti valstybės ar savivaldybių nuosavybe ne tarnybinei veiklai. Vertinant šią nuostatą, galima daryti išvadą, kad net ir tokie smulkūs nusižengimai, kaip tarnybinio elektroninio pašto ar telefono panaudojimas asmeninėms reikmėms, net jei toks veiksmas ir nepadarė jokios turtinės žalos valstybei, turės būti laikomas šiurkščiu tarnybiniu nusižengimu, už kurį gali grėsti atleidimas iš valstybės tarnybos. Manome, kad aptariama ar į ją panaši situacija negali būti sugretinamos su kitomis, šiurkštiems tarnybiniams nusižengimams priskiriamoms veikoms (pvz., nelojalumas valstybei ir konstitucinei santvarkai, paslapties atskleidimas ir t.t.). Atsižvelgiant į tai, primygtinai siūlome papildomai įsivertinti šiurkštiems tarnybiniams nusižengimams priskirtų veikų (neveikimo) proporcingumą ir tikslinti Įstatymo projektu keičiamo VTĮ 23 straipsnio 5 dalies 1 punkto nuostatas.	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 23 straipsnio 5 dalies 1 punkto papildymas paliktas. Kartu VTĮ projekto 3 straipsnio (įsigaliojimas, įgyvendinimas ir taikymas) 8 dalyje nustatyta, kad ši nuostata netaikoma, jeigu veiksmai (neveikimas) buvo atlikti iki įstatymo įsigaliojimo. Ar pažeidimas yra šiurkštus, kiekvienu atveju vertinama tarnybinio nusižengimo tyrimo metu, atsižvelgiant į VTĮ projekto 26 straipsnyje nustatytas lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes.
97.		Nepritariame siūlymui papildyti Įstatymo projekto 23 straipsnio 5 dalį nauju 10 punktu, nustatant, kad šiurkščiu tarnybiniu nusižengimu būtų laikomas nuolatinis (sisteminis) valstybės tarnautojo pareigybės aprašyme nustatytų funkcijų nevykdymas. Projekto rengėjai šį siūlymą grindžia praktikoje pasitaikančiais atvejais, kai valstybės tarnautojas, būdamas darbo vietoje,	**Neatsižvelgta.** Projekto 23 straipsnio 5 dalies 10 punktas paliktas, patikslinus, kad kalbama apie pareigybės aprašyme nustatytų tarnybinių pareigų neatlikimą. Aiškinamajame rašte pateikti praktikoje pasitaikantys pavyzdžiai.

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		neatlieka tiesioginių funkcijų ir užsiima pašalinėmis veiklomis. Sutinkame, kad pasitaiko netinkamo tarnybinių pareigų vykdymo atvejų, tačiau tokio pobūdžio veiksmai savaime negali būti vertinami kaip šiurkštus tarnybinis nusižengimas. Pažymėtina, kad už šiurkštų tarnybinį nusižengimą taikoma griežčiausia tarnybinė nuobauda – atleidimas iš pareigų, todėl veika turi pasižymėti itin dideliu pavojingumu ir sunkumu. Mūsų vertinimu, projekto rengėjų pateikiami pavyzdžiai šio kriterijaus neatitinka. Pažymėtina, kad galiojantis teisinis reguliavimas jau sudaro prielaidas vertinti valstybės tarnautojo pareigų nevykdymą ir taikyti atitinkamą atsakomybę, todėl papildomas tokio pobūdžio kvalifikavimas kaip šiurkštaus tarnybinio nusižengimo nėra pakankamai pagrįstas. Sąvoka nuolatinis (sisteminis) yra neapibrėžta, lieka neaišku, per kokį laikotarpį, kokiu dažnumu ar apimtimi funkcijos turi būti nevykdomos, kad elgesys būtų kvalifikuojamas kaip šiurkštus tarnybinis nusižengimas. Kyla klausimas dėl tarnybinio patikrinimo tyrimo atlikimo ar valstybės tarnautojas atleidžiamas iškart po tyrimo, ar atliekami tarnybiniai patikrinimai po kiekvieno karto, kai yra gaunama informacija apie galimą tarnybinį nusižengimą. Tokia teisinė neapibrėžtis kelia riziką dėl skaidraus, objektyvaus ir proporcingo tarnybinių nusižengimų vertinimo bei gali lemti nepagrįstą drausminių priemonių taikymą. Atsižvelgiant į tai, siūlome atsisakyti šio pakeitimo kaip nepagrįsto ir neatitinkančio teisinio aiškumo bei proporcingumo principų.	
98.		Dėl naujų socialinių garantijų įtraukimo Siekiant didinti valstybės tarnybos patrauklumą, siūlome VTĮ įtvirtinti naują socialinę garantiją – kompensaciją už nepanaudotas atostogas. Šiuo metu praktikoje pasitaiko situacijų, kai valstybės tarnautojai, dėl vienų ar kitų priežasčių sukaupę nemažai	**Atsižvelgta iš dalies.** VTĮ projekto 30 straipsnio 5 dalyje nustatyta valstybės tarnautojų teisė į piniginę kompensaciją už kasmetinių atostogų dalį, viršijančią kasmetinių atostogų už dvejus darbo metus

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		kasmetinių atostogų dienų, kad jų neprarastų, atostogų dienas privalo naudoti iš esmė priverstinai, kartu taip kiek komplikuojant ir įstaigų darbą (atostogų metu darbai perduodami kitiems darbuotojams, kuriems dar tenka mokėti priedus už pavadavimą papildomai ir t.t.). Pastebėtina, kad 2003 m. lapkričio 4 d. Europos Parlamento ir tarybos Direktyva 2003/88/EB dėl tam tikrų darbo laiko organizavimo aspektų nustato, kad tik minimalus kasmetinių atostogų laikas (4 savaitės) negali būti pakeistas pinigine kompensacija. Atsižvelgiantį į tai, siūlytina įtvirtinti galimybę valstybės tarnautojams, jų prašymu, išmokėti kompensaciją už nepanaudotų atostogų dalį, jei jie yra išnaudojęs ne mažiau kaip 20 kasmetinių atostogų dienų per kalendorinius metus. Taip pat siūlome įtvirtinti VTĮ papildomą nuostatą dėl valstybės tarnautojų nuotolinio darbo galimybės, kuri turėtų būti taikoma plačiau ir lanksčiau, nei numatyta Darbo kodekso nuostatose.	trukmę, Darbo kodekso 127 straipsnyje nustatyta tvarka. Atskiras nuotolinio darbo reguliavimas VTĮ nenustatomas – valstybės tarnautojams taikomos Darbo kodekso nuostatos dėl nuotolinio darbo, kiek to nereglamentuoja VTĮ.
99.		Dėl kvalifikacijos tobulinimo Nepritariame tam, kad Įstatymo projektu panaikinimas VTĮ 38 straipsnis, kuris reglamentavo valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo ir finansavimo nuostatas. Siūlome grąžinti į VTĮ panaikintas nuostatas, reglamentuojančias valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimą, kadangi šie institutai yra svarbūs užtikrinant profesionalios, skaidrios ir efektyvios valstybės tarnybos veikimą. Valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimo teisinis reglamentavimas sudaro prielaidas nuosekliam profesinių kompetencijų stiprinimui, vienodų kvalifikacijos kėlimo standartų taikymui bei efektyvesniam valstybės institucijų funkcijų įgyvendinimui. Atsižvelgiant į tai, siūloma atitinkamas nuostatas grąžinti į VTĮ.	**Atsižvelgta iš dalies.** VTĮ projekto 6 straipsnio 1 dalies 10 punkte nustatyta valstybės tarnautojo pareiga Vyriausybės įgaliotos įstaigos vadovo nustatyta tvarka ugdyti kompetencijas, 36 straipsnio 2 dalies 3 punkte – Vyriausybės įgaliotos įstaigos funkcija centralizuotai organizuoti ir koordinuoti kompetencijų ugdymą, o 38 straipsnyje išlaikoma galiojanti kompetencijų ugdymo finansavimo garantija. Vietoj sąvokos „kvalifikacijos tobulinimas“ vartojama sąvoka „kompetencijų ugdymas“.
100.	Nacionalinis pareigūnų	2. Dėl sisteminio funkcijų nevykdymo kaip siūlomo šiurkštaus nusižengimo	**Neatsižvelgta.**

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
	profesinių sąjungų susivienijimas	Nepritariame siūlymui papildyti Įstatymo projekto 23 straipsnio 5 dalį nauju 10 punktu, kuriuo šiurkščiu tarnybiniu nusižengimu būtų laikomas nuolatinis (sisteminis) pareigybės aprašyme nustatytų funkcijų nevykdymas. Sąvoka „nuolatinis (sisteminis)“ nėra aiškiai apibrėžta, nes nenustatyti konkretūs funkcijų nevykdymo kriterijai, laikotarpis, dažnumas ar apimtis, pagal kuriuos elgesys būtų vertinamas kaip sisteminis, todėl toks reguliavimas neatitinka teisinio aiškumo ir proporcingumo principų bei sudaro prielaidas taikyti griežtas tarnybinės atsakomybės priemones už mažareikšmius pažeidimus. Galiojantis teisinis reguliavimas jau numato galimybę vertinti pareigų nevykdymą ir taikyti tarnybinę atsakomybę, todėl papildomas šių veiksmų kvalifikavimas kaip šiurkštaus tarnybinio nusižengimo nėra pakankamai pagrįstas. Atsižvelgiant į tai, siūlome atsisakyti šio pakeitimo.	Projekto 23 straipsnio 5 dalies 10 punktas paliktas; sąvoka „nuolatinis (sisteminis)“ įstatyme neapibrėžta.
101.		4. Dėl konkursų organizavimo decentralizavimo Nepritariame Įstatymo projekto 12 straipsnio 2 dalyje siūlomam reguliavimui, kuriuo konkursų į karjeros valstybės tarnautojo pareigas organizavimo funkcija būtų perduodama pačioms įstaigoms, atsisakant centralizuoto konkursų organizavimo modelio. Vertiname, kad toks reguliavimas mažina atrankų skaidrumo, objektyvumo ir vienodos praktikos užtikrinimo garantijas. Pažymėtina, kad valstybės tarnybos paskirtis yra užtikrinti viešojo intereso įgyvendinimą, todėl skaidrus ir objektyvus priėmimo į valstybės tarnybą procesas yra esminė sąlyga. Atsižvelgiant į tai, siūlome išlaikyti centralizuotą konkursų organizavimo modelį, kai konkursus į valstybės tarnautojo pareigas organizuoja Viešojo valdymo agentūra.	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 12 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad konkursus Vyriausybės nustatyta tvarka organizuoja valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, o Vyriausybės įgaliota įstaiga centralizuotai organizuoja tik konkursus į įstaigų vadovų pareigas (36 straipsnio 2 dalies 1 punktas). Kiekviena įstaiga geriausiai žino, kokių kompetencijų valstybės tarnautojų jai reikia, atrankos tampa greitesnės ir lankstesnės, o šios įstaigos pajėgumai nukreipiami į raktinių pareigybių paiešką ir įstaigų vadovų atrankas. Konkursų skaidrumas užtikrinamas per Vyriausybės įgaliotos įstaigos priežiūros funkciją (36 straipsnio 2 dalies 4 punktas) – ji prižiūri

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
			konkursų organizavimą, teikia rekomendacijas ir nagrinėja asmenų skundus.
102.	Lietuvos profesinė sąjunga „Solidarumas“	Dėl VTĮ projekto 7 straipsnio. VTĮ projekto 7 straipsnio 2 dalyje siūloma patikslinti nuostatą, kad valstybės tarnautojui yra mokamas atlyginimas ir už veiklą einant biudžetinės įstaigos stebėtojų tarybos nario, kolegialaus organo nario ar komisijos pirmininko, pirmininko pavaduotojo ar nario pareigas garantuojamas darbo užmokestis, jeigu įstatymuose nėra nustatyta kitaip. Šia nuostata siekiama teisingo valstybės tarnautojo apmokėjimo už darbą, kai, pavyzdžiui, valstybės tarnautojas yra įstaigos deleguotas valstybės ar savivaldybės įmonės valdymo organo narys ir už šį darbą jam turi būti papildomai apmokama. LPS „Solidarumas“ pozicija: Vertiname kritiškai ir nepritariame, nes siūloma nuostata, nors ir grindžiama teisingo apmokėjimo principu, kelia riziką piktnaudžiavimui, nes suteikia prielaidas atrinkti ir papildomai finansiškai skatinti tuos pačius, vadovybei lojalius ar „mėgstamus“ darbuotojus, dažniau juos deleguojant į stebėtojų tarybas, kolegialius organus ar komisijas. Nesant aiškių, skaidrių atrankos kriterijų ir kontrolės mechanizmų, ši nuostata gali didinti nelygybę tarp darbuotojų, mažinti skaidrumą ir pasitikėjimą viešojo sektoriaus personalo valdymu. Projekto rengėjų teikiamas siūlymas turėtų būti įgyvendinimas tik lygiagrečiai nustačius aiškią, objektyvią atranką į minėtus organus.	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 7 straipsnio 2 dalis paliekama. Darbas komisijose ir kolegialiuose organuose yra papildomas darbas, už kurį turi būti teisingai apmokama; ši nuostata taikoma, jeigu įstatymuose nenustatyta kitaip. Atstovų delegavimo į valstybės ir savivaldybių valdomų įmonių ir kitų organizacijų kolegialius organus sąlygas ir atrankos tvarką nustato tų organų veiklą reglamentuojantys teisės aktai.
103.		Dėl VTĮ projekto 12 straipsnio. VTĮ projekto 12 straipsnio 2 dalyje siūloma nustatyti, kad konkursus į karjeros valstybės tarnautojo pareigas organizuotų ne Viešojo valdymo agentūra, o pačios įstaigos. Kiekviena įstaiga geriausiai žino, kokių kompetencijų valstybės tarnautojų joms reikia, kokia yra įstaigos vidaus kultūra ir darbo specifika bei kokie iššūkiai laukia naujo valstybės tarnautojo. Atrankų	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 12 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad konkursus Vyriausybės nustatyta tvarka organizuoja pačios įstaigos, o Vyriausybės įgaliota įstaiga centralizuotai organizuoja konkursus į įstaigų vadovų pareigas. Jau ir dabar įstaigos pačios sprendžia, ar konkursus

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		decentralizavimas taptų greitesnis ir lankstesnis, taip pat mažėja rizika, kad atsakomybė bus išskaidyta tarp Viešojo valdymo agentūros ir konkursą organizuojančios įstaigos, įstaiga pamažėtų administracinė našta, taip pat sumažinama rizika dėl „butelio kaklelio“ kai Viešojo valdymo agentūra yra perkraunama valstybės tarnautojų atrankomis. Viešojo valdymo agentūra įstaigoms ir toliau teiks metodinę pagalbą dėl konkursų organizavimų, o per atliekamus patikrinimus užtikrins atrankos skaidrumą. LPS „Solidarumas“ pozicija: Vertiname kritiškai ir nepritariame, pasiūlymui konkursų į karjeros valstybės tarnautojo pareigas organizavimo decentralizavimui, nes perdavus šią funkciją pačioms įstaigoms vis dar didėja nepotizmo ir uždarumo rizika – dėl šių priežasčių ankstesniu laikotarpiu konkursai ir buvo centralizuoti. Praktika rodo, kad konkursų organizavimas per Viešojo valdymo agentūrą sudarė realesnes galimybes į valstybės tarnybą patekti kandidatams iš išorės, užtikrino didesnį objektyvumą ir vienodesnius atrankos standartus. Sugrąžinus konkursų organizavimą pačioms įstaigoms, gali susiformuoti uždari atrankų mechanizmai, kai konkursus laimi „savi“ ar vadovybei lojalūs darbuotojai, o kandidatams iš išorės patekti tampa itin sudėtinga ar faktiškai neįmanoma. Be to, šiuo metu konkursai sudaro galimybes esamiems darbuotojams skaidriu būdu keisti pareigas ir didinti darbo užmokestį, konkuruojant su kitais kandidatais. Pakeitus teisinį reguliavimą, įstaigos gali riboti tokią vidinę konkurenciją arba leisti dalyvauti tik pasirinktiems darbuotojams, taip mažinant karjeros galimybes, darbuotojų motyvaciją ir bendrą valstybės tarnybos atvirumą bei skaidrumą.	organizuoti savarankiškai, ar pavesti atranką agentūrai; taupant žmogiškuosius išteklius šios įstaigos pajėgumai sutelkiami į raktinių pareigybių paiešką ir įstaigų vadovų atrankas. Skaidrumas užtikrinamas per Vyriausybės įgaliotos įstaigos priežiūros funkciją (VTĮ projekto 36 straipsnio 2 dalies 4 punktas) – ji prižiūri konkursų organizavimą, teikia rekomendacijas ir nagrinėja asmenų skundus; be to, konkurso komisijos darbe negali dalyvauti valstybės politikas.
104.		Dėl VTĮ 17 straipsnio atsisakymo. Siūloma atsisakyti VTĮ 17 straipsnio nustatytų nuostatų dėl valstybės tarnautojų tarnybinio kaitumo atsisakymo. Siekiant	**Neatsižvelgta.** Valstybės tarnautojų perkėlimo mechanizmas išlieka, tik jis atskirai nevadinamas tarnybiniu

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		supaprastinti valstybės tarnautojų karjeros modelį, pakanka VTĮ projekto 14 straipsnyje nustatytų valstybės tarnautojų perkėlimo į kitas valstybės tarnautojo pareigas taisyklių, o specifiniai valstybės tarnautojų perkėlimo į kitas valstybės tarnautojo pareigas (uždraudus dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija ar valstybės tarnautoją perkėlus į kitas pareigas užsienyje) nustatyti VTĮ projekto 15–16 straipsniuose. LPS „Solidarumas“ pozicija: Vertiname kritiškai ir nepritariame, nes siūlomas VTĮ 17 straipsnyje nustatytų nuostatų dėl valstybės tarnautojų tarnybinio kaitumo atsisakymas kelia riziką darbuotojų teisinei apsaugai. Tarnybinio kaitumo institutas veikė kaip papildoma garantija, mažinanti valstybės tarnautojo pažeidžiamumą organizacinių sprendimų metu ir užtikrinanti aiškesnes, labiau apibrėžtas perkėlimo sąlygas. Atsisakius šio reguliavimo ir apsiribojus tik bendrosiomis perkėlimo taisyklėmis, didėja rizika, kad valstybės tarnautojai taps labiau priklausomi nuo darbdavio sprendimų, o perkėlimas į kitas pareigas galės būti taikomas kaip lanksti, bet ne visada darbuotojo interesus atitinkanti priemonė. Tai gali sudaryti prielaidas dažnesniam ir mažiau motyvuotam pareigų keitimui, didinti psichologinį nesaugumą bei darbuotojų pažeidžiamumą, ypač tais atvejais, kai perkėlimas nėra grindžiamas objektyviu tarnybiniu poreikiu.	kaitumu; perkėlimo sąlygos, palyginti su tarnybiniu kaitumu, iš esmės nesikeičia. Pagal VTĮ projekto 15 straipsnio 1 dalį valstybės tarnautojas perkeliamas tik jo prašymu ar rašytiniu sutikimu, be sutikimo – tik karo padėties, mobilizacijos, nepaprastosios padėties, ekstremaliųjų įvykių ar situacijų atvejais (2 dalis), užtikrinama grąžinimo į eitas pareigas garantija (4 ir 14 dalys), o perkėlimo tvarką nustato Vyriausybė (15 dalis).
105.		Dėl VTĮ projekto 19 straipsnio. VTĮ projekto 19 straipsnio 6 dalyje siūloma nustatyti, kad įstaigos vadovas, atsižvelgdamas į skirtus valstybės biudžeto asignavimus ir siekdamas įgyvendinti darbo apmokėjimo sistemos nuostatas, gali priimti sprendimą dėl valstybės tarnautojų pareiginės algos koeficientų padidinimo tam tikru konkrečiu dydžiu, atsižvelgdamas į darbo apmokėjimo sistemoje nustatytus kriterijus. Įgyvendindamas šį sprendimą valstybės tarnautoją į	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 20 straipsnio 5 dalyje nustatytas mechanizmas perimtas iš Vidaus tarnybos statuto, kur jis pasiteisino ir nusiskundimų dėl jo negauta; taip išvengiama formalių vertinimo procedūrų. Sprendimas priimamas dėl visų ar dalies valstybės tarnautojų, atsižvelgiant į darbo apmokėjimo sistemoje nustatytus kriterijus ir

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		pareigas priimantis asmuo nustato valstybės tarnautojams didesnius pareiginės algos koeficientus, tačiau neviršydamas darbo apmokėjimo sistemoje konkrečiai pareigybei nustatyto didžiausio pareiginės algos koeficiento. Siūlomas teisinis reguliavimas yra susijęs su teigiama praktika, nustatyta 2023 m. gruodžio 19 d. Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto pakeitimo įstatyme Nr. XIV-2404. Įstaigoje likus papildomų lėšų, įstaigos vadovas gali priimti sprendimą supaprastinta tvarka padidinti valstybės tarnautojų pareiginės algos koeficientą išvengiant perteklinių valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo procedūrų. LPS „Solidarumas“ pozicija: Vertiname kritiškai ir nepritariame, nes siūlomas VTĮ 19 straipsnio 6 dalies teisinis reguliavimas vertintinas itin kritiškai. Kategoriškai nepritartina nuostatai, kuria įstaigos vadovui suteikiama galimybė supaprastinta tvarka didinti pareiginės algos koeficientus, atsisakant tarnybinės veiklos vertinimo procedūrų. Tokia nuostata iš esmės silpnina objektyvius ir skaidrius darbo apmokėjimo principus bei sudaro prielaidas subjektyviems, selektyviems sprendimams. Pažymėtina, kad ir galiojančio teisinio reguliavimo sąlygomis įstaigos vadovas, matydamas valstybės biudžeto lėšų likutį, turi galimybę didinti pareiginės algos koeficientus taikydamas neeilinius tarnybinės veiklos vertinimus. Todėl siūlomas supaprastinimas nėra būtinas, o priešingai – gali skatinti nepagrįstą atlygio didinimą atskiriems, vadovybei lojaliems darbuotojams, apeinant vertinimo kriterijus, mažinant darbuotojų pasitikėjimą sistema ir pažeidžiant teisingumo bei skaidrumo principus viešajame sektoriuje.	neviršijant pareigybei nustatyto didžiausio pareiginės algos koeficiento, o pati darbo apmokėjimo sistema nustatoma kolektyvinėje sutartyje arba atlikus informavimo ir konsultavimo procedūras su darbuotojų atstovais.
106.	Žemės ūkio ministerijos	Nepritariame VTĮ 18 straipsnio 3 dalies keitimui, nes socialinės garantijos nėra darbo užmokesčio dalis ir negali būti laikomos lygiavertėmis finansinėms paskatoms. Šios garantijos turi būti	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 19 straipsnio 3 dalyje socialinės garantijos darbo užmokesčiui neprilyginamos –

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
	darbuotojų profesinė sąjunga	nustatomos kolektyvinėse sutartyse, o jeigu konkrečioje institucijoje nėra veikiančios profesinės sąjungos, įtvirtinamos atskirame teisės akte ar integruojamos į esamą tos institucijos dokumentą.	nustatyta tik galimybė darbo apmokėjimo sistemoje numatyti papildomas skatinimo priemones ir socialines garantijas, nenustatytas įstatymuose. Pati darbo apmokėjimo sistema pirmiausia nustatoma kolektyvinėje sutartyje, todėl pastabos tikslas užtikrinamas.
107.		Nors VTĮ pakeitimu apeliuojama į aiškumą ir skaidrumą, daugiau klausimų nei aiškumo įneša siūlomas 18 straipsnio 3 dalies pakeitimas, susijęs su pareiginės algos koeficientų dydžio nustatymo kriterijais (įgūdžiai (įskaitant socialinius emocinius įgūdžius), pastangos, darbo patirtis, veiklos sudėtingumas, atsakomybės lygis, papildomų įgūdžių ar žinių, svarbių einamoms pareigoms, turėjimas, darbo sąlygos ar kiti objektyvūs, lyties požiūriu neutralūs kriterijai ir pan.). Pvz., kokių kompetencijų turėtų pritraukti organizacija, kad galėtų įvertinti socialinius emocinius valstybės tarnautojo įgūdžius ar pastangas? Kaip darbo sąlygos turėtų ir ar apskritai galėtų daryti įtaką pareiginės algos koeficientui? Siūlomi kriterijai yra pakankamai subjektyvūs ir ne visi jie susiję su kompetencijų ar darbo rezultatų įvertinimu, nors iš aiškinamojo rašto galima suprasti, kad toks tikslas buvo iškeltas VTĮ pakeitimo projekte.	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 19 straipsnio 3 dalyje nurodyti kriterijai įgyvendina 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą (ES) 2023/970, pagal kurią vienodos vertės darbas vertinamas pagal objektyvius, lyties požiūriu neutralius kriterijus – įgūdžius, pastangas, atsakomybę ir darbo sąlygas. Nuostata suderinta su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija; kriterijai detalizuojami įstaigos darbo apmokėjimo sistemoje.
108.		Atsižvelgdami į tai, kas išdėstyta, reikalaujame: <...> 5. Nustoti siūlyti pertvarkas, kurios nėra pagrįstos realiu poreikiu, neparemtos įvykdytų reformų ex-post vertinimu ar nepriklausomu valstybės tarnybos padėties vertinimu ir nepateikiama jokių alternatyvų. Siūlome panagrinėti kitų Europos Sąjungos valstybių valstybės tarnybos reglamentavimo praktikas, pvz., Prancūzijos, Vokietijos, Suomijos, Ispanijos ir kt.	**Neatsižvelgta.** Įstatymų projektai parengti įgyvendinant Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos 505–507 punktus, atsižvelgiant į 2024–2025 m. valstybės tarnautojo sąvokos taikymo praktiką ir jos pasekmes (aiškinamojo rašto 4 punkto dalis „Dėl VTĮ projekto 3 straipsnio“). Siūlomi pakeitimai daugiausia grąžina iki 2024 m. sausio 1 d.

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
			galiojusius ir praktikoje pasiteisinusius karjeros valstybės tarnybos elementus.
109.	Lietuvos Respublikos ikiteisminio tyrimo įstaigų profesinė sąjunga ir Vilniaus apskrities ikiteisminio tyrimo įstaigų profesinė sąjunga	Nepritariame siūlomai Įstatymo projekto 23 straipsnio 5 dalies 10 punkto redakcijai, kuria numatoma, kad nuolatinis valstybės tarnautojo pareigybės aprašyme nustatytų funkcijų neatlikimas būtų laikomas šiurkščiu tarnybiniu nusižengimu. Tokia formuluotė yra pernelyg neapibrėžta ir sudaro prielaidas skirtingai interpretuoti teisės normą. Sąvoka „nuolatinis (sisteminis)“ yra neapibrėžta, lieka neaišku, per kokį laikotarpį, kokiu dažnumu ar apimtimi funkcijos turi būti nevykdomos, kad elgesys būtų kvalifikuojamas kaip šiurkštus tarnybinis nusižengimas. Tokia teisinė neapibrėžtis kelia riziką dėl skaidraus, objektyvaus ir proporcingo tarnybinių nusižengimų vertinimo bei gali lemti nepagrįstą drausminių priemonių taikymą. Rekomenduojame šią nuostatą tikslinti, aiškiai apibrėžiant nuolatinio (sisteminio) neatlikimo kriterijus.	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 23 straipsnio 5 dalies 10 punkto formuluotė nekeičiama – kiekybinių ar laiko kriterijų nenustatoma. Kiekvienas atvejis vertinamas individualiai tarnybinio nusižengimo tyrimo metu, o įrodinėjimo našta tenka valstybės tarnautoją į pareigas priimančiam asmeniui. Įstaigos nurodo praktinę problemą, kai valstybės tarnautojas gauna darbo užmokestį, tačiau pareigybės aprašyme nustatytų funkcijų ir pavedamų užduočių neatlieka; tai viena iš esminių reformos krypčių.
110.	Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė (2026-11-10 išvada Nr. NV-3012)	1. <...> atsižvelgiant į <...> Valstybės tarnybos įstatyme <...> siūlomus pakeitimus, ypatingai į tai, kad keičiama valstybės tarnautojo sąvoka <...>, ko pasėkoje valstybės tarnautojo statusą turinčių asmenų ratas yra išplečiamas ir nebebus siejamas tik su viešojo administravimo funkcijų vykdymu, įstatymo projektas negali būti savo turiniu laikomas tik atliepiantis tikslinamojo pobūdžio pakeitimus. <...> Valstybės kontrolė dar 2017 m. vasario 13 d. Valstybinio audito ataskaitoje „Žmogiškųjų išteklių valdymas viešojo administravimo institucijose“ pažymėjo <...>. Todėl turi būti atsakyta į šiuos klausimus ir pateikta tai pagrindžianti informacija aiškinamajame rašte – ar toks siūlomas pakeitimas atlieps Valstybės kontrolės minėtoje Valstybinio audito ataskaitoje išdėstytus pastebėjimus <...>. Atsižvelgiant į išdėstytą, manome, kad būtų tikslinga gauti Valstybės kontrolės nuomonę, o taip pat aiškinamąjį raštą papildyti minėta analize.	**Neatsižvelgta.** Įstatymų projektai parengti įgyvendinant Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos 505–507 punktus. 2017 m. Valstybinio audito ataskaitoje nurodyta problema – aptarnavimo funkcijas atliekantiems valstybės tarnautojams taikomi aukštesni reikalavimai ir mokamas didesnis darbo užmokestis – sprendžiama VTĮ projekto 3 straipsnio 11 dalyje nustatant, kad valstybės tarnautojais nelaikomi ūkinio ar techninio pobūdžio funkcijas atliekantys asmenys, ir pateikiant nebaigtinį šių funkcijų sąrašą. Finansų, personalo, viešųjų pirkimų valdymo, vidaus audito ir kitos vidaus administravimo funkcijos,

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
			kurias atliekant rengiami ar priimami sprendimai, yra susijusios su viešųjų finansų ir turto valdymu, todėl joms pagrįstai taikomi valstybės tarnautojams nustatyti priėmimo, nepriekaištingos reputacijos, interesų konfliktų vengimo ir atsakomybės reikalavimai. 2024–2025 m. praktika parodė, kad nuo 2024 m. sausio 1 d. taikoma sąvoka nepasiekė jos keitimo tikslų: 90 įstaigų panaikino 738 valstybės tarnautojų pareigybes kaip neatitinkančias valstybės tarnautojo sąvokos, 629 buvę valstybės tarnautojai kitą dieną buvo priimti į darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį, pareigas, bendras darbuotojų skaičius nesumažėjo, o įstaigoms atsirado papildoma administracinė našta (aiškinamojo rašto 4 punkto dalis „Dėl VTĮ projekto 3 straipsnio“).
111.		2. Palaikytinos suinteresuotų institucijų pateiktos pastabos dėl VTĮ projekto 3 straipsnio 11 dalyje siūlomos valstybės tarnautojo sąvokos neapibrėžtumo. VTĮ projekte nenustatyta, kas laikytina ūkinio ar techninio pobūdžio funkcijomis, taip pat nenustatyti jų atribojimo nuo kitų, be kita ko, vidaus administravimo, ekspertinių, analitinių, teisinių, audito ir informacinių technologijų administravimo funkcijų kriterijai. <...> Atsižvelgiant į tai, siūlytina įstatyme nustatyti esminius ūkinio ir techninio pobūdžio funkcijų požymius bei jų atribojimo nuo kitų funkcijų kriterijus, numatant, kad pareigybės statusas vertinamas pagal pagrindinių ir nuolat atliekamų funkcijų visumą, jų ryšį su institucijai pavestų funkcijų įgyvendinimu, suteiktų įgaliojimų apimtį, savarankiškumo ir atsakomybės lygį. Įgyvendinamajame	**Atsižvelgta iš dalies.** VTĮ projekto 3 straipsnio 11 dalyje pateikiamas nebaigtinis ūkinio ar techninio pobūdžio funkcijų sąrašas (pastatų, patalpų, teritorijos, inžinerinių sistemų, įrenginių, transporto priemonių ir kito materialiojo turto eksploatavimas, techninė priežiūra, remontas ir tvarkymas; fizinė apsauga, vairavimas, maitinimas; kompiuterinės, ryšių ir kitos technikos įrengimas, techninė priežiūra ir naudotojų techninis aptarnavimas; dokumentų ir korespondencijos priėmimas, registravimas, kopijavimas ir pristatymas; kitos panašaus pobūdžio funkcijos). Aiškinamajame rašte nurodyti šių funkcijų požymiai: tai pagalbinės

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		teisės akte galėtų būti detalizuojama tik šių įstatyme nustatytų kriterijų taikymo ir pareigybių vertinimo procedūra.	praktinio (vykdomojo) pobūdžio funkcijos, kurias atliekant nerengiami ir nepriimami sprendimai dėl institucijai ar įstaigai pavestų funkcijų įgyvendinimo ir nevykdomi viešojo administravimo įgaliojimai, o vidaus administravimo funkcijos, kurias atliekant rengiami ar priimami sprendimai (pavyzdžiui, finansų, personalo, viešųjų pirkimų valdymas, vidaus auditas), ūkinio ar techninio pobūdžio funkcijomis nelaikomos. Išsamesni atribojimo kriterijai įstatyme nenustatomi, nes valstybės tarnautojo sąvoka siejama su institucija, kurioje einamos pareigos, o išimtis taikoma tik pagalbinėms funkcijoms.
112.		6. Dėl VTĮ 23 straipsnio 5 dalies. Pritariame <...> pastaboms dėl šiurkščių tarnybinių nusižengimų apibrėžties. Pirma, bet koks valstybės ar savivaldybės turto naudojimas ne tarnybos tikslais neturėtų automatiškai būti laikomas šiurkščiu tarnybiniu nusižengimu. <...> Antra, formuluotė „nuolatinis (sisteminis) pareigybės aprašyme nustatytų tarnybinių pareigų neatlikimas“ yra nepakankamai apibrėžta. Individualus vertinimas nepakeičia įstatymo aiškumo reikalavimo, ypač kai pažeidimas gali lemti atleidimą ir nepriekaištingos reputacijos praradimą.	**Atsižvelgta iš dalies.** VTĮ projekto 23 straipsnio 5 dalies 1 punkte šiurkščiu tarnybiniu nusižengimu laikomas tik 6 straipsnio 1 dalies 2, 3 ir 9 punktuose nustatytų pareigų (būti lojaliam Lietuvos valstybei ir jos konstitucinei santvarkai, nevykti į Vyriausybės nustatytas užsienio valstybes ar teritorijas, nedalyvauti su valstybės tarnautojo pareigomis nesuderinamoje veikloje) nevykdymas; pareigos nesinaudoti valstybės ar savivaldybių nuosavybe ne tarnybinei veiklai (6 straipsnio 1 dalies 8 punktas) nevykdymas šiurkščiu tarnybiniu nusižengimu nelaikomas. VTĮ projekto 23 straipsnio 5 dalies 10 punktas paliekamas. Aiškinamajame rašte nurodyti šio tarnybinio nusižengimo sudėties požymiai: neatliekamos pareigybės aprašyme nustatytos

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
			tarnybinės pareigos, su kuriomis valstybės tarnautojas supažindintas; pareigos neatliekamos visai arba iš esmės (pareigų atlikimo kokybės trūkumai, klaidos ar nepakankami rezultatai šiam punktui nepriskiriami); neatlikimas yra nuolatinis arba sisteminis, apima esminę pareigų dalį ir tęsiasi nepaisant vadovo pavedimų ar priminimų; yra valstybės tarnautojo kaltė. Vertinamosios sąvokos vartojamos ir kituose VTĮ projekto 23 straipsnio 5 dalies punktuose. Įrodinėjimo pareiga tenka įstaigai, valstybės tarnautojui užtikrinamos VTĮ projekto 24 straipsnyje nustatytos teisės ir darbuotojų atstovų dalyvavimas tyrime (25 straipsnio 9 dalis), o šiurkštus tarnybinis nusižengimas suteikia teisę, bet neįpareigoja skirti tarnybinę nuobaudą – atleidimą iš pareigų (23 straipsnio 4 dalis).
113.		8. VTĮ projektu iš esmės keičiami nuo 2024 m. sausio 1 d. taikomo valstybės tarnybos modelio elementai, nors įstatymu nustatytas šio reguliavimo ex post vertinimas dar nebaigtas. Vertinimas turi apimti 2024–2026 metų laikotarpį ir būti atliktas iki 2027 m. sausio 1 d. <...> Siūlytina aiškinamąjį raštą papildyti bent tarpinio ex post vertinimo duomenimis, pagrindžiančiais kiekvieno esminio siūlomo pakeitimo būtinumą, jo mastą ir pasirinktos priemonės proporcingumą. Jeigu tokių duomenų nėra, siūlytina iki ex post vertinimo pabaigos apsiriboti tik aiškiai pagrįstais neatidėliotinais pakeitimais, o sisteminius valstybės tarnybos modelio pakeitimus svarstyti įvertinus viso 2024–2026 metų laikotarpio rezultatus.	**Neatsižvelgta.** Įstatymų projektai parengti įgyvendinant Dvidešimt pirmosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos 505–507 punktus. Siūlomi pakeitimai daugiausia grąžina iki 2024 m. sausio 1 d. galiojusius ir praktikoje pasiteisinusius karjeros valstybės tarnybos elementus, o jų poreikį pagrindžia 2024–2025 m. galiojančio reguliavimo taikymo praktika (aiškinamojo rašto 4 punkto dalis „Dėl VTĮ projekto 3 straipsnio“). Įstatymai įsigaliotų 2027 m. liepos 1 d., t. y. jau atlikus ex post vertinimą, todėl jo rezultatai galės būti įvertinti svarstant įstatymų projektus Lietuvos Respublikos Seime.

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
			Be to, darbuotojų pareigybių, kurių funkcijos atitinka valstybės tarnautojo sąvoką, pertvarkymui nustatomas pereinamasis laikotarpis iki 2032 m. sausio 1 d.
114.		90. (Dėl Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo pakeitimo įstatymo projekto) Sistemiškai vertinant Projektu siūlomas nuostatas, VTĮ projekte siūlomą „valstybės tarnautojo“ sąvokos apibrėžimą bei galiojančio Viešojo administravimo įstatymo nuostatas (šis įstatymas nėra siūlomas keisti), pažymėtina, kad yra šių nuostatų nesuderinamumas. Pagal Viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 17 dalyje pateiktą „vidaus administravimo“ apibrėžimą <...> gali būti suprantama, kad visos jame išvardintos veiklos – personalo administravimas, dokumentų tvarkymas, vidaus auditas ir t.t. yra ūkinio ar techninio pobūdžio veikla, todėl tokią veiklą atliekantis asmuo pagal VTĮ projekte pateiktą valstybės tarnautojo apibrėžimą nebūtų laikomas valstybės tarnautoju. Siūlome įvertinti šį aspektą <...>.	**Atsižvelgta iš dalies.** Įvertinta. Viešojo administravimo įstatymo 2 straipsnio 17 dalyje „kita ūkinio ar techninio pobūdžio veikla“ nurodoma kaip atskira vidaus administravimo veiklos rūšis greta personalo administravimo, finansinės apskaitos, viešųjų pirkimų vykdymo, vidaus audito ir kitų veiklų, todėl ne visa vidaus administravimo veikla yra ūkinio ar techninio pobūdžio. Siekiant teisinio aiškumo, VTĮ projekto 3 straipsnio 11 dalyje pateikiamas nebaigtinis ūkinio ar techninio pobūdžio funkcijų sąrašas, kuriame vidaus auditas, personalo administravimas ar finansų valdymas nenurodomi, o aiškinamajame rašte nurodyta, kad vidaus administravimo funkcijos, kurias atliekant rengiami ar priimami sprendimai, ūkinio ar techninio pobūdžio funkcijomis nelaikomos. Todėl vidaus auditoriai pagal VTĮ projektą yra valstybės tarnautojai, kaip nustatoma ir Vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatymo pakeitimo įstatymo projekte. Viešojo administravimo įstatymo keisti nereikia.
115.	Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos	Papildomų lėšų poreikis. Projektų lydimojoje medžiagoje nenurodomas lėšų šaltinis bei nepateikiama informacija dėl jų suplanavimo <...>.	**Atsižvelgta iš dalies.** Įstatymų projektams įgyvendinti reikalingų lėšų poreikis įvertintas aiškinamojo rašto 13 punkte. Papildomų asignavimų skyrimo klausimas sprendžiamas Lietuvos Respublikos biudžeto

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
	Viešojo valdymo grupė		sandaros įstatymo nustatyta tvarka rengiant atitinkamų metų valstybės biudžeto projektą.
116.		Administracinė našta. Turėtų būti pakartotinai įvertintas administracinės naštos pokytis įstaigoms dėl centralizuotų atrankų atsisakymo, atostogų persikėlimo apskaitos, „sisteminio“ pareigų neatlikimo fiksavimo akivaizdžiai didins įstaigų administracinę naštą. Taip pat turėtų būti įvertintos prisitaikymo išlaidos dėl VSAT IS kūrimo.	**Atsižvelgta iš dalies.** Aiškinamojo rašto 5 punkto dalis „Poveikis administracinei naštai“ papildyta: nurodyta, kad kartu su naštą mažinančiomis priemonėmis kai kurios priemonės įstaigoms sukurs papildomų užduočių (konkursų į karjeros valstybės tarnautojų pareigas organizavimas, apeliacinių vertinimo komisijų sudarymas, A ir B pareigybių lygio darbuotojų atitikties nepriekaištingos reputacijos reikalavimams tikrinimas, pareigos nevykti į Vyriausybės nustatytas užsienio valstybes ar teritorijas laikymosi tikrinimas, darbuotojų pareigybių pertvarkymas), kurios bus atliekamos esamais įstaigų žmogiškaisiais ištekliais, informaciją gaunant iš valstybės informacinių sistemų, o Vyriausybės įgaliota įstaiga teiks įstaigoms metodinę pagalbą. Kiekybinis administracinės naštos pokytis nevertinamas, nes jis priklausys nuo kiekvienos įstaigos dydžio, organizuojamų konkursų ir pertvarkomų pareigybių skaičiaus.
117.		1. Siūlymo keisti valstybės tarnautojo sąvoką pagrįstumas turėtų būti pakartotinai įvertintas atsižvelgiant į Valstybės kontrolės audito ataskaitos „Žmogiškųjų išteklių valdymas viešojo administravimo institucijose“ rezultatus ir į tai, kad Vidaus reikalų ministerija iki 2027-01-01 turėtų atlikti galiojančio Valstybės tarnybos įstatymo ex poste vertinimas. Manome, kad valstybės tarnautojo sąvoka turėtų būti keičiama tik po ex poste vertinimo ir nustačius poreikį. <...> Pažymėtina, kad pagal konstitucinę	**Neatsižvelgta.** Žr. Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvados Nr. NV-3012 1 ir 8 pastabų vertinimą. VTĮ projekto 3 straipsnio 11 dalyje valstybės tarnautojo statusas nesiejamas su visomis institucijoje ar įstaigoje atliekamomis funkcijomis – iš valstybės tarnautojo sąvokos išimami ūkinio ar techninio pobūdžio funkcijas

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
		doktriną valstybės tarnautojų kaip ypatingos socialinės grupės specifiką lemia valstybės tarnybos paskirtis, o statusas turėtų būti siejamas su atliekamomis funkcijomis priimant sprendimus vykdant viešąjį administravimą ir garantuojant viešąjį interesą.	atliekantys asmenys, t. y. asmenys, kurie nerengia ir nepriima sprendimų dėl institucijai ar įstaigai pavestų funkcijų įgyvendinimo ir nevykdo viešojo administravimo įgaliojimų. Taip valstybės tarnautojo statusas lieka susietas su valstybės tarnybos paskirtimi – viešojo intereso užtikrinimu.
118.		7. Nors siūloma nuostata dėl visų ar dalies valstybės tarnautojų pareiginės algos koeficientų padidinimo tam tikru konkrečiu dydžiu nevertinant valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos <...> gali būti vertinama kaip padedanti spręsti pritraukimo į valstybės tarnybą ar valstybės tarnautojų išlaikymo problemą <...>, vis dėlto atkreiptinas dėmesys į šios nuostatos subjektyvumą ir galimos diskriminacijos riziką, kas lygiagrečiai gali sukelti darbuotojų demotyvaciją.	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 20 straipsnio 5 dalyje nustatytas mechanizmas perimtas iš Vidaus tarnybos statuto, kur jis pasiteisino. Subjektyvumo ir diskriminacijos rizika mažinama tuo, kad sprendimas priimamas dėl visų ar dalies valstybės tarnautojų pagal darbo apmokėjimo sistemoje iš anksto nustatytus kriterijus ir neviršijant pareigybei nustatyto didžiausio pareiginės algos koeficiento, o pati darbo apmokėjimo sistema nustatoma kolektyvinėje sutartyje arba atlikus informavimo ir konsultavimo procedūras su darbuotojų atstovais.
119.		8. Atkreiptinas dėmesys į praktikoje galinčias kilti problemas taikant atleidimo pagrindą už naujai siūlomą nustatyti šiurkštų tarnybinį nusižengimą – nuolatinį (sisteminį) valstybės tarnautojo pareigybės aprašyme nustatytų tarnybinių pareigų neatlikimą: pirmiausiai, sąvokos „nuolatinis“ ir „sisteminis“ nėra apibrėžtos ir yra vertinamojo pobūdžio, kas gali lemti didelį teisminių ginčų skaičių bei administracinę naštą įstaigoms, taip pat galima piktnaudžiavimo rizika atleidžiant valstybės tarnautojus.	**Neatsižvelgta.** Žr. Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvados Nr. NV-3012 6 pastabos vertinimą. Piktnaudžiavimo riziką mažina tai, kad įrodinėjimo pareiga tenka įstaigai, valstybės tarnautojui užtikrinamos VTĮ projekto 24 straipsnyje nustatytos teisės ir darbuotojų atstovų dalyvavimas tyrime, o tarnybinė nuobauda parenkama atsižvelgiant į kaltę, tarnybinio nusižengimo padarymo priežastis, aplinkybes ir padarinius (VTĮ projekto 23 straipsnio 2 dalis).

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
			Be to, ši nuostata netaikoma valstybės tarnautojų veiksmams (neveikimui), atliktiems iki 2027 m. birželio 30 d. (VTĮ pakeitimo įstatymo projekto 3 straipsnio 8 dalis).
120.		9. Atkreiptinas dėmesys, kad didelė darbo užmokesčio priklausomybė nuo stažo gali mažinti valstybės tarnybos patrauklumą asmenims iš privataus sektoriaus.	**Neatsižvelgta.** Priedo už tarnybos Lietuvos valstybei stažą didinimas iki 30 procentų pareiginės algos (VTĮ projekto 21 straipsnio 3 dalis) skirtas patyrusiems valstybės tarnautojams išlaikyti senstančioje valstybės tarnyboje. Valstybės tarnybos patrauklumą asmenims iš privataus sektoriaus didina kitos VTĮ projekto priemonės: pareiginės algos koeficientas nustatomas iš pareigybei nustatyto intervalo, po išbandymo laikotarpio valstybės tarnautojui gali būti nustatytas didesnis pareiginės algos koeficientas (20 straipsnio 4 dalies 8 punktas), įstaigos vadovas gali padidinti valstybės tarnautojų pareiginės algos koeficientus nevertinant tarnybinės veiklos (20 straipsnio 5 dalis), nustatoma priemoka trūkstant darbo rinkoje tam tikrų profesijų (21 straipsnio 1 dalies 4 punktas).
121.		10. Atsisakius Viešojo valdymo agentūros vykdomų karjeros valstybės tarnautojų atrankų, galimos atrankų kokybės, skaidrumo užtikrinimo rizikos. Įstaigos gali susidurti su specialistų, vykdančių atrankas, trūkumo problema.	**Neatsižvelgta.** VTĮ projekto 12 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad konkursus Vyriausybės nustatyta tvarka organizuoja pačios įstaigos, o Vyriausybės įgaliota įstaiga centralizuotai organizuoja konkursus į įstaigų vadovų pareigas. Kiekviena įstaiga geriausiai žino, kokių kompetencijų valstybės tarnautojų jai reikia, o Vyriausybės įgaliotos įstaigos pajėgumai nukreipiami į

Eil. Nr.	Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Argumentai dėl pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies
			raktinių pareigybių paiešką ir įstaigų vadovų atrankas. Atrankų kokybę ir skaidrumą užtikrins Vyriausybės įgaliotos įstaigos vykdoma konkursų priežiūra (36 straipsnio 2 dalies 4 punktas) ir metodinė pagalba įstaigoms, taip pat draudimas valstybės politikams dalyvauti konkurso komisijų darbe (12 straipsnio 2 dalis).

_____